

ŽIVA

ZAJEDNICA

D2384E

BROJ 4 (130)
TRAVANJ/APRIL 1992.

LEBENDIGE GEMEINDE

MITTEILUNGSBLATT

DER KROATISCHEN KATHOLISCHEN MISSIONEN

CIJENA/PREIS 2,- DM

LIST HRVATSKIH KATOLIČKIH MISIJA

Foto: Mićo Janković

Uskrsnu Isus doista, u ranu zoru uskrsnu!

DOPISI

U ovoj rubrici objavljujemo različite aktualne dopise čitatelja, ne usvajajući time njihove stavove.

Bolje spriječiti nego liječiti

Prosinački broj „Žive zajednice“ bio je donio izvještaj da su „hagenski gostinčari“ pokrenuli akciju za blagdan „Svih svetih“ (vidi članak „Dnevni utržak i 600000 maraka“ u Žz 11-12/1991, str 5). Poslije ste objavili dopis dr. Berislava Tomca pod naslovom „Točnije iz Hagen“ (Žz 1/92.) kojim su podaci popunjeni i djelomično ispravljani. Mi smo iz Dortmunda morali, radi istine, primijetiti da je pothvat bio pokrenut odavde, iz ove misije. O tome sam vam pisao 27. prosinca, priložio kao dokument naš „Proglas“ i izvijestio da smo na područje HKM Dortmund bili u tu svrhu razaslali 1888 pisama, a naši su gostinčari podijelili i više primjeraka. Žao nam je što i taj naš dopis s nadopunom i ispravkom niste objavili. Čitatelji mogu steći dojam da pred vama nismo svi jednakopravni.

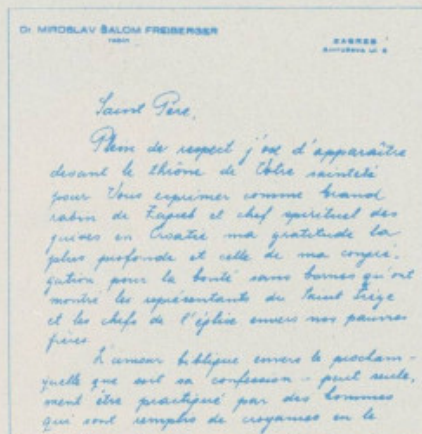
don Zdravko Čulić

I nama je žao. Ispričavamo se. I molimo sve izvjestitelje da pišući o sebi paze da ne izostave zasluge drugih. Mi u uredništvu ocijenjujemo ono što primimo, ali ne možemo znati što je izostavljeno. A, eto, jedna, zacijelo nehotična pogreška povlači za sobom niz dopisa. Ti pak ispravci, koliko god bili važni onima kojih se izravno tiču, drugima mogu biti dosadni, te uredništvo ne zna dokle bi ih objavljivalo. Moramo stoga računati na pouzdanost i odgovornost svakoga izvjestitelja prema onoj narodnoj mudrosti da je „bolje spriječiti nego liječiti“. – Uredništvo

Herausgeber: **ŽIVA ZAJEDNICA**
Kroatisches Oberseelsorgeamt in Deutschland
 An den Drei Steinen 42, 6000 Frankfurt/M. 50
 Tel. (069) 541046, Telefax (069) 5482132
 Verantwortlich: Pater Bernardo Dukić
 Redakteur: Ante Živko Kustić
 Redaktionsrat: Ivo Hladek, p. Mato Kljajić,
 Stanka Vidačković, Ivek
 Milčec, p. Stjepan Maleš,
 Jura Planinc, Ivan Bošnjak,
 Maja Runje, Ana Radoš
 Layout: Ljubica Markovica
 Jahresbezugspreis: DM 20,- + poštarina
 Bankverbindung: Konto Nr. 129072 bei der
 Stadtparkasse Frankfurt (BLZ 500 501 02)
 Satz: Fotosatz Service Bauriedl
 6082 Mörfelden-Walldorf 2
 Druck: Scholl + Klug Druckerei GmbH
 6082 Mörfelden-Walldorf 1

Zar misle da nitko ne zna francuski?

Njemačke novine „Die Zeit“ objavile su 27. ožujka ove godine članak Hansjakoba Stehlea pod naslovom „Gottes Staat“ im Teufelskreis. Sve kleveta za klevetom s očitom namjerom osramotiti Hrvate i Katoličku Crkvu pred slobodoljubivim ljudima. Mi Hrvati lako prepoznamo čije je to djelo, ali čitatelji iz drugih naroda mogli bi se i zavarati – s čime klevetnici uvijek računaju. Više takvih članaka po velikim svjetskim novinama ovih

Der Hilferuf des Oberabbaters von Zagreb an Papst Pius XII. am 4. August 1942 blieb ungehört.

Ne proizvoditi neprijatelje

U broju 2/92 „Žive zajednice“ pisao je kako on vidi da Nijemci vide Hrvate. Po njegovu mišljenju evangeli (otprilike 1/2 pučanstva Njemačke) su zbog svoje suradnje sa Srpskom Pravoslavnom Crkvom „krivo izvješćeni i zadojeni predra sudama“. Primijetio bih da nije mudro zamjeravati kršćanskim Crkvama što međusobno surađuju, a to što Evangelika Crkva Njemačke surađuje sa SPC ne znači da je politički nepismena i slije pa te da se dade od nje manipulirati. No, ako nas evanglici, kako to sugerira Horvat, doista drže „kratkovidnim katolicima koji bez razmišljanja služe vatikanskom crnralizmu“, bilo bi dobro zapitati se koliko smo i sami možda tome pridonijeli, a ne odmah drugu stranu proglašavati krivo informiranim i manipuliranim neprijateljima.

Jednako je neprikladno dijeliti Nijemce na Hrvatima sklonu desnicu i lijevicu (SPD, Zeleni) „koju ne možemo smatrati svojim političkim prijateljima“. Zar smijemo zaboraviti da su prvi zagovornici međunarodnog priznanja Republike Hrvatske bili austrijski i njemački Zeleni i SPD? Nije li istina da su SPD i Zeleni za

mjeseci bile su dio velikosrpske ofenzive protiv međunarodnog priznanja Republike Hrvatske. Ipak i od tih je klevetnika-previše kad pretpostave da nitko od Njemaca ne razumije francuski. U sklopu spomenutog članka objavljen je, naime, faksimil pisma što ga je zagrebački veliki rabin pisao papi Piju XII. Ispod je Stehle napisao da se Papa oglašio na taj zov u pomoć. Čitatelji bi morali povjerovati da Crkva nije pomagala progonjenim Židovima. No, dovoljno je prevesti rabinovo pismo, koliko ga ovdje ima, i pročitati:

Sveti Oče,

Pun poštovanja usudujem se pojaviti pred prijestoljem Vaše svetosti da kao zagrebački veliki rabin i duhovni predstojnik židova u Hrvatskoj izrazim najdublju zahvalnost svoju i svoje zajednice za beskrajnu dobrotu koju su predstavnici Svete Stolice i crkveni predstojnici iskazali našoj siromašnoj braći.

Biblijska ljubav prema bližnjemu – koje god vjeroispovijesti bio – može biti odjelotvorena jedino od ljudi ispunjenih vjerom u

Tu se pismo na faksimilu prekida, ali je sasvim dovoljno da se vidi kako ga član-kopisac zlorabi. Zar s takvim raspravljati?

B.S.

razliku od CDU i CSU za pravo glasanja stranaca, pa tako i Hrvata na komunalnim izborima, a Zeleni i za dvojno državljanstvo? Smatram također nepromišljenu tvrdnju kako Njemački sindikalni savez (DGB) nije sklon Hrvatskoj zato što je u nj „uključen veliki broj Srba“. Pitam se tko je nama Hrvatima kriv što se nismo učlanjivali u DGB. Da li možda netko od ovdašnjih hrvatskih radnika odbija primiti redovitu povišicu plaće koju izbori taj sindikat? Da li netko još uvijek radi 45 sati tjedno zato što su kraće radno vrijeme izborili njemački sindikati koji u članstvu imaju „veliki broj Srba“?

Činjenica što je SPD član Socijalističke internacionale, u kojoj se našla i komunistička partija Srbije, ne opravdava usporodbu nacional-socijalista Miloševića s njemačkim antifašistom Williyem Brandtom. Također nema smisla Židove smatrati hrvatskim neprijateljima zbog toga što oni pamte razdoblje NDH. Zaključio bih da se treba kloniti paušalnih ocijena i generaliziranja. Molim Boga da mi prijatelje sačuva a glede neprijatelja da mi da snage zapitati se da li ih možda i sam ne proizvodim kako bih prikrio vlastite pogreške.

Tomislav Lerotić

Stari kršćanski mislioci nisu znali ni trebali strogo odvajati Uskrs od Velikoga petka. Znali su i voljeli su isticati da je Isus smrću stekao uskrsnuće, te je Križ zapravo njegovo pobjedno prijestolje. „Zavlada Bog sa drveta.“ To dobro starokršćansko poimanje vrlo je suvremeno ovogodišnjem hrvatskom Uskrsu. Mi već mjesecima doista zajedno doživljavamo neizrecivu patnju, stravično umiranje i neprijeporno povijesno uskrsnuće svoga naroda u njegovoj vlastitoj državi. Prem-

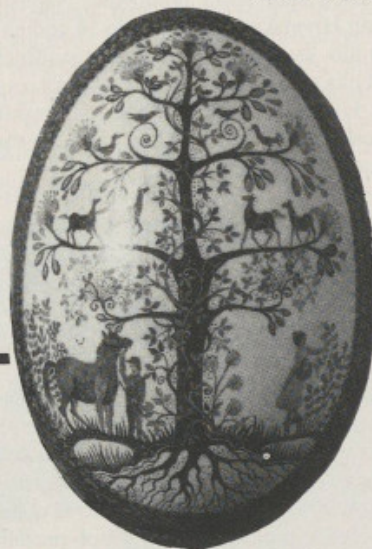
Hrvatski Uskrs 1992.

da doista obzirno pazimo da sugrađanima koji mogu i ne biti vjernici ne namećemo svoja vjerovanja, istina je da nam biblijska, upravo križna i uskrsna vjera silno pomaže ne očajavati, trpjeti i doista se radovati.

U evanđeljima je zabilježeno kako su neki Isusovi suradnici, i sam apostol Petar, Isusa nagovarali neka ne riskira toliku žrtvu i samu smrt, jer da je zacijelo moguće neko lakše rješenje, manje krvavi put do spasenja. Isus je znao da lakšeg puta nema, da samo Križem može pobjediti. I u nas su se čuli i još se čuju glasovi da se možda nije isplatila ovako velika žrtva za postizanje slobode i nezavisnosti – za naše povijesno uskrsnuće. Pokazalo se, kao i u Isusovu slučaju, da nije bilo drugog puta. Zle sile što sad najokrutnije uništavaju živote, imanja i kulturna dobra u krajevima gdje ne mogu reći da ih je itko izazivao i ugrožavao ikakvim uspomnama iz II. svjetskog rata, sigurno bi jednako, ili gotovo jednako, postupale u Hrvatskoj i da je ona prema njima bila, ako je uopće mogla biti, još obzirnija. Poštujući i zadržavajući pravo na različite političke ocjene, reklo bi se da moramo priznati kako je hrvatski naord zajedno s mnogim pripadnicima drugih naroda na ovim prostorima morao ponijeti doista strašni križ ove povijesne prijelomnice.

Treba se uvijek iznova podsjećati da se to u nevinoj krvi naših mučenika guše dvije najveće zablude ovoga stoljeća: komunizam i jugoslavenstvo. Komunizam je zlorabio ljudsku težnju za pravdom, a sveslavenstvo s jugoslavenstvom težnju za bratstvom među narodima. Zloporaba najplemenitijih pobuda urodila je najstrašnijom i najnečovječnijom povijesnom prevarom. Rodio se i zavladao Antikrist od Jadrana do Tihog oceana. Zašto je baš našem narodu pripala krvava uloga da s Kristom ponese križ ovoga stoljeća? Premda gotovo zdvajamo, kao i on na križu, dolazimo do nadnaravne sigurnosti da je u takvoj i tolikoj žrtvi već uključena sigurna uskrsna pobjeda. Dok se američko priznanje državnosti miješa s bombama na Međugorje, mi si čestitamo sretan Uskrs.

A. Živko Kustić

Godina s Biblijom

Došlo je vrijeme skinuti prašinu s tolikih Biblija koje pobožno čuvamo u obiteljima. Svi hrvatski svećenici i njihovi pastoralni suradnici koji djeluju među iseljenim Hrvatima po cijeloj Europi baš su se zbog toga nedavno okupili na svoj najveći godišnji sastanak u Vierzeheiligen 9. do 12. ožujka. Predvođeni poznatim zagrebačkim bibličarom dr. Bonaventurom Dudom odlučili su pronaći načina da ne samo oni nego i svi vjernici tako čitaju

Zajedno imamo više Duha

Bibliju da im ona doista pomaže živjeti. Istina je da ne može svaki vjernik biti toliko učen da Bibliju znanstveno tumači, ali svaki ima Duha Svetoga i doista može primiti onu poruku koju je taj isti Duh unio u Bibliju. Treba se samo sjetiti da isti Bog Duh Sveti daje svetom piscu Bibliju pisati i vjerniku daje sposobnost razumijeti. Današnje iskustvo Crkve preporuča da se Biblija čita u manjim skupinama i da svaki sudionik osluškuje djelovanje Božje riječi u samome sebi. Onda svaki slobodno iznese pred druge što je razumio ili što nije razumio, što ga je dirnulo, a što zbunilo ili ostavilo hladnim. Već ima više metoda za vođenje takvih biblijskih susreta, ali svi se svode na to da se u zajednici čita, opušteno razmišlja i priopćavaju dojmovi i spoznaje. Tome su se posvetili i sudionici skupa u Vierzeheiligen, i doista se pokazalo da Duh vjernicima daje razumjeti mnogo više nego što bi svaki napose znao znanstveno protumačiti. To Bog ljude čini dionicima

svoje mudrosti. U zajednici vjere i te je mudrosti više.

Osim dr. Dude skup je posebno obogatio dr. Tomislav Međugorac koji je za sudionike priredio „Vodič animatorima za organiziranje biblijskih susreta“ i s njemačkog preveo knjigu „Isusovi susreti“ što su je napisali Anton Steiner i Volker Weymann. Knjige je izdalo sarajevsko „Svjetlo Riječi“. Stečena iskustva naši svećenici i pastoralne suradnice i suradnici odmah će primjenjivati u radu s vjernicima, osobito s crkvenim čitačima i drugim zauzetijim vjernicima. U mnogim misijama vjeronaučne ekipe pripremaju se za vjeronaučnu olimpijadu koja će se krajem svibnja održati u Zagrebu. Tijekom listopada u svakoj će se našoj misiji održati poseban biblijski tjedan. ■

AKTUALNI RAZGOVOR

Čovjek kojega nisu pustili na ratište

Dr. Zdravko Sančević novi je ministar iseljništva u vladi Republike Hrvatske. Razgovarali smo s njim u Vierzeheiligen gdje je došao predstaviti se najbrojnijem godišnjem skupu hrvatskih svećenika i njihovih suradnika i suradnica iz europskih zemalja. Zamolili smo ga da se za naše čitatelje sam представи.

Dr. Zdravko Sančević: Veći dio života proveo sam izvan domovine. Napustio sam Hrvatsku kad mi je bilo 14 godina a vratio se u nju kao šesdesetgodisnjak. Majka mi je podrijetlom Primorka, otac iz Hrvatske Dubice. Bavio se šumskim poslovima. Prezime nam kaže da smo ljudi s rijeke Sane.

Na bijegu iz Hrvatske u svibnju 1945. prošli smo kroz Dravograd i Bleiburg u posljednji trenutak. O strahotama su nam pripovijedali oni što su još uspjeli proći nakon nas.

„Živa zajednica“: I kako ste došli do Venezuele?

Z.S: Pošli smo sa skupinom izbjeglica prema Italiji. U Veneciji smo se otac i ja izdvojili, da se poslije, nakon boravka u logoru Ferno, u Rimu opet nadamo s majkom i sestrom. U Rimu smo se počeli školovati, nakon godinu i pol preselili smo u logor Bagnoli kraj Napulja a odatle u Venezuelu. Otac je nakon nekog vremena kupio plantažu kave kraj Caracasa. Ondje smo uzgajali i živinu i goveda. Radio sam s ocem i istodobno studirao. No, u jednom sam času odlučio poći u svijet. Dobio sam stipendiju od Shella uz uvjet da stanovito vrijeme provedem na bušenjima u prašumama zapadne Venezuele. Ondje sam proveo dvije godine u trajnoj napasti od zaraznih bolesti i zasjeda Indijanaca Motilona. No, zato je i zarada bila odgovarajuća.

Žz: Kako ste u to doba održavali vezu s domovinom i njezinom kulturom?

Z.S: U prvo doba nikako. Onda je u Buenos Airesu Ivo Bogdan pokrenuo reviju „Sloboda“. Bila je jako demokratska i politički liberalna. Izišla su svega dva ili tri broja, ali bio je to moj prvi pogled

izvan onoga što sam sa sobom donio. Čim je počela izlaziti „Hrvatska revija“, koju su pokrenuli Bonifačić i Nikolić, poslao sam im svoje prve pjesničke pokušaje. Znao, mnogi tako počinju pisanjem pjesama, no ja to nisam nastavio. Moram zahvaliti Viktoru Vidi koji mi je bio pro-

„Na bijegu iz Hrvatske u svibnju 1945. prošli smo kroz Dravograd i Bleiburg u posljednji trenutak.“

Iskustvo iz prašuma zapadne Venezuele.

Od djetinje pobožnosti preko studentskog racionalizma, Aristotela, Tome Akvinskog i Duns Scotta do suvremenog kršćanskog egzistencijalizma.

„Trebali ste vidjeti kako je sretan čovjek koji je 46 godina čekao da se zaodjene odorom vojske slobodne Hrvatske!“

Ministarstvo iseljništva – važno ali malobrojno

fesor u Bagnioliju i Vinku Nikoliću što su u meni probudili pozornost za ljepotu i čistoću hrvatskog jezika.

Žz: Poznato je da se Vi javno priznate katolikom? Što Vas je u tome najviše odredilo?

Z.S: Naša je obitelj bila hrvatska i katolička. No, kao mladi student koji se upoznao s matematikom i prirodnim znanostima, bio sam upao u racionalističke vode. Pomoću pokojnoga fra Srečka Perića bio sam čak ishodio dopuštenje za čitanje knjiga koje su u ono doba bile

zabranjene, na indeksu. I – čitanje racionalistički usmjerenih filozofskih djela ostavilo me je strašno hladnim. Morao sam tražiti nešto bliže srcu. I došlo je do mog ponovnog približavanja vjeri. To moje približavanje katolištvu najviše se vrtjelo oko sv. Tome Akvinskog, oko njegova aristotelizma. Poslije, kad sam se oženio s kćerkom prof. Dušana Žanka, vodio sam s njim duge razgovore...

Žz: Dušan Žanko je veliko ime, i to je bio providnosni susret...

Z.S: Naše su se obitelji otprije poznavale, ali, kad su oni došli u Caracas, ja sam bio na studiju. Kad sam se vratio sa studija iz SAD i kad smo Anica i ja počeli, kako se kaže, ašikovati, on je u meni prepoznao potencijalnog katoličkog intelektualca. Prof. Žanko je bio mistik i veliki poklonik francuskih katoličkih mislioca. Pod utjecajem fra Srečka Perića ja sam već bio učinio korak od Aristotela prema Duns Scottu, a Žanko me vodio u ono što je sam zvao modernim misticizmom, upravo u kršćanski egzistencijalizam. Moram priznati da me se duboko dojmilo to što je kršćanstvo otvoreno prema različitim filozofskim sustavima.

Eto Vam otprilike mog misaonog razvoja.

Žz: I onda ste se oženili i djecu radali...

Z.S: Da, Anica i ja imali smo četvero djece. No, Aničina sestra je umrla ostavivši sitnu dječicu, a uskoro je umro i njezin muž. Mi smo prigrllili njihovo četvero i tako imamo osmero djece.

Žz: Kako ste se nakon svega odlučili vratiti u Hrvatsku?

Z.S: U onim tropskim krajevima ide se u mirovinu sa šezdeset godina. U naftnoj

industriji bio sam postigao dosta visoki položaj. Osim toga osnovao sam petrolejski inženjerski odsjek na centralnom sveučilištu u Venezueli. Ondje sam predao i nakon odlaska u mirovinu. Kad sam pak saznao što se u Hrvatskoj događa, nisam više mogao sjediti kod kuće. Skupina tamošnjih Hrvata već se bila prijavila da kao dobrovoljci pođu na ratište. U kolovozu prošle godine došao sam kao njihov prethodnik u domovinu da pripremim njihov dolazak. U ono doba nije bilo ni oružja ni odora, te ni mnogi mlađi dobrovoljci nisu mogli na ratište. Javio sam svojim prijateljima, sve ljudima poznih godina, neka ne dolaze.

Neki su ipak došli, pa smo ih smjestili u pozadinske službe. Trebali ste vidjeti kako je sretan čovjek koji je četrdeset šest godina čekao da se zaodjene odorom vojske slobodne Hrvatske. Da znate kako sam bio potresen kad sam u vojničkoj odori prolazio Zagrebom a nepoznati me ljudi zaustavljali, blagoslivljali i bodrili!

Žz: Sada ste pak ministar u Hrvatskoj vladi...

Z.S: Najprije me pronašao Branko Salaj i uvukao u svoje ministarstvo informiranja. Onda me je pozvao Predsjednik Republike i ponudio mi da preuzmem ovo ministarstvo. Rekao sam da to ministarstvo još nije oblikovano, a on reče neka ga oblikujem. To naše ministarstvo trebalo bi biti važno, ali s malo ljudi. Neće stvarati vlastite izvršne službe, nego će povezivati postojeće službe drugih ustanova koje već djeluju za Hrvate izvan domovine. S ministarstvom je tijesno povezana Hrvatska matica iseljenika. S njezinim ravnateljem Borisom Marunom već sam se dogovorio o raspodjeli poslova. Matica bi uglavnom preuzela kulturne, folklorne, publicističke i povijesno-znanstvene djelatnosti. Već smo upriličili sastanke za povezivanje i usklađivanje i s drugim ustanovama koje se bave iseljeništvom.

Evo, danas sam ovdje da bih izravno upoznao djelatnike hrvatsko-katoličkog dušobrižništva u više europskih zemalja.

Poznato je, naime, da osim specifično vjerskih djelatnosti, vjerske zajednice, na prvom mjestu hrvatske katoličke misije, razvijaju široku djelatnost za dobro hrvatskoga naroda, za očuvanje njegove nacionalne i kulturne samobitnosti.

Morat ćemo pronaći i odgovarajuću osobu, za ispražnjeno mjesto savjetnika u našem odjelu za djelatnosti vjerskih zajednica izvan domovine. ■

Sastanak Saveza hrvatskih društava u Njemačkoj

Pomoć – obnova – povratak

● Trebaju li hrvatske vlasti ozbiljno shvaćati iseljenička mišljenja?

Predstavnici raznih hrvatskih društava koja su od listopada godine 1990. povezana u Savez sastali su se 14. ožujka u Frankfurtu da se dogovore o boljem povezivanju i usklađivanju svoga djelovanja. Na skup je došao i novi hrvatski ministar iseljenišтва **dr. Zdravko Sančević**. Maticu Hrvatsku predstavljao je odvjetnik **dr. Lav Žnidarčič** a Hrvatsku maticu iseljenika njezin ravnatelj, pjesnik **Boris Maruna**. Europski savez hrvatskih društava koji je osnovan prošloga rujna u Parizu predstavljao je njegov predsjednik **dr. Neven Šimac**.

Ministar dr. Sančević je istaknuo da je to ministarstvo tek u nastanju. Ono ne želi biti izvršno, nego će povezivati sve djelatnosti postojećih državnih ustanova i društava koja djeluju za hrvatsko iseljenništvo. Stvorit će mrežu izvješćivanja i povezivanja i u ime hrvatske Vlade na doličan način vrednovati iseljenu Hrvats-

Nazočni članovi su zatim raspravljali u više radnih skupina. Evo nekoliko zaključaka i prijedloga: Treba izraditi adresar s prikazom svih naših društava u Europi te popis stručnjaka, umjetnika i poslovnih ljudi – Hrvata svih profila. Nadalje bi trebalo vršiti veći utjecaj na domovinu te poduzimati inicijative ne čekajući sve od nje. Odlučeno je da se sastavi radna skupina za školstvo izvan domovine koja će razmotriti stanje nastave na hrvatskom jeziku u svim njemačkim pokrajinama te izraditi odgovarajuće prijedloge. Istaknuta je želja da hrvatske vlasti uzimaju u obzir iseljenička mišljenja pri imenovanju prosvjetnih i diplomatskih djelatnika u inozemstvu. Izraženo je i stanovito nezadovoljstvo što stanoviti predstavnici hrvatskih vlasti nisu uvijek ozbiljno shvaćali prijedloge Hrvata izvan domovine. Ponovljeno je mišljenje da bi trebalo ozakoniti da Hrvati izvan domovine sudjeluju u domovinskim izborima pismeno

Žnidarčič, Runje, Jolić, Janović, Sančević i Šimac za predsjedničkim stolom

ku. Predstavnici obiju Matica kratko su također iznijeli svoje programe.

Predsjednik Saveza hrvatskih društava u Njemačkoj **dr. Jolić** napomenuo je da su u međuvremenu takvi savezi kao „krovna“ usklađujuća tijela nastali i u Francuskoj, Švicarskoj, Austriji i Švedskoj, a sve ih povezuje spomenuti Europski savez hrvatskih društava. Sve su to tek prvi koraci na putu stvaranja djelotvornog „hrvatskog lobija“ u Europi. Sadržaj i redoslijed toga djelovanja dr. Šimac je označio slovima POP: Pomoć, obnova, povratak.

ili preko punomoći te da iseljenništvo ima svoje zastupnike u Saboru. Hrvati u Njemačkoj trebali bi više surađivati s njemačkim društvima, sveučilištima, televizijskim i novinskim ustanovama.

Savez Hrvatskih društava u Njemačkoj predložit će da njemačko zakonodavstvo poput ostalih u Europi prihvati mogućnost dvojnog državljanstva, tako da Hrvati koji primaju njemačko državljanstvo mogu imati i hrvatsko. Savez također potiče svoje članove da se što više zauzimaju u savjetodavnim vijećima i drugim društvima za strance. **Nadi**

Suvremeno hrvatsko slikarstvo u Frankfurtu/M.

Trokuti, zarezi – upitnik...

Prodajna izložba hrvatskog suvremenog slikarstva u frankfurtskoj vijećnici „Römer“ trajalo je cijeli Tjedan – 9.–16. ožujka. Ta profesionalno pripremljena i dobro posjećena izložba odlikovala se širokim poletom tema, tehnika i stilova. Suvremeno slikarstvo sa svojim novim formama i filozofskoumjetničkim koncepcijama ponekad zbunjuje, ali dobar popratni materijal i katalogi bili su doista od pomoći.

Grafički design i geometrijske forme su karakteristične u slikama **Mladena Galića, Gorana Petercola i Edite Schubert**. Dok prvi jednostavno i skromno – škrto stvara crno-bijelom tehnikom „prostorne zbilje“, drugi pretežno dvobojnim kontrastima predstavlja varijacije na temu sjene, a treća samovoljno i šareno s trokutima i drugim višekutima stvara individualne razigrane geometrijske izraze. Pored takve recimo „racionalne umjetnosti“ djela **Miroslava Šuteja** predstavljaju prijelaz od geometrijskih k organskim formama, fantastičnim ili čovjekolikim motivima. Žarku i efektivnu igru boja nailazimo pak u slikama **Vjenceslava Richtera, Ferdinanda Kulmera i Đure Sedera**. Richter svojim, kako to on veli, spontanim crtežima u tuš-boji eksperimentira vijugavim linijama i sitnim kružićima i tako dočarava dojam dubine i pokreta. Kulmerove slike unatoč kombinacije figurativnog i apstraktnog djeluju impozantno statično. Čisto nepokret-

ljiv je izraz slika **Milivoja Bjelića i Željka Kipke**. Kod njih prevladavaju smeđkaste i tamne boje, prepletene riječima i slovima, brojkama, zarezima i drugim formicama. Pitanje komunikacije, samovoljno kodirani jezik i spoznaja da se zagonetke nikada ne mogu potpuno riješiti su centralni aspekti u njihovom stvaranju. Spomenimo na kraju i djela **Vlaste Delimar**, poznate inače i po njenim samovoljnim i šokantnim živim izvedbama, tkzv. „performansima“. Na izložbi su bila pokazana dva njena rada, zapravo „instalacije“: objekt-kolaž sastavljen iz fotografija, platna, stakla, tempera i žita. Najmilija joj je tema vlastita tjelesnost koju vrlo direktno i provokativno variira. Organizatore – društvo **Aktionsgemeinschaft für die Opfer des Krieges in Kroatien/AHOK i TAT-Café** iz Frankfurta u suradnji s **Hrvatskom maticom iseljnika i Muzejom** za suvremenu umjetnost iz Zagreba – za ovu izložbu zbilja zaslužuju pohvalu. Hvale je vrijedna i spremnost od ukupno petnaest akademskih slikara i umjetnika iz Hrvatske koji su darovali svoja djela na dobrobit ratnoj siročadi – djeci u domovini. Taj humanitarni aspekt podcrtali su i pri otvorenju i završetku prisutni politički predstavnici savezne pokrajine Hessen. Ministar kulture te pokrajine, **Hartmut Holzapfel**, iznio je nadu da je to ujedno bio i početak buduće suradnje, pošto je upravo umjetnost dobro sredstvo za zbližavanje nar-

Vlasta Delimar iz Zagreba: Bez naslova, 1992. Fotografija, tkanine, staklo, plastika, tempera, žito.

oda. Izložba je u nedjelju završena dražbom, na kojoj je među ostalim bio prisutan i hrvatski ministar iseljeništa dr. **Zdravko Sančević**.

Umjetnička djela Bjelića, Bućana, Vlaste Delimar, Kulmera, Lapuha, Marteka, Richtera, Sedera i Miroslava Šuteja unijela su u fond za ratnu siročad ukupno 24400 maraka. Nažalost, slike su prodane daleko ispod njihove vrijednosti, jer kupci nisu bili profesionalni spekulanti – uzgred rečeno i mala utjeha – već ljubitelji s manjim novčanim zalihama.

Nadica Markovica

Prihvatiti Hrvatsku kao svoju sudbinu

● **Predsjednik Matice hrvatske Vlado Gotovac** govorio na godišnjoj skupštini Hrvatsko-europskog društva

„Već hrvatski preporoditelji prije 150 godina znali su da se Hrvatska mora učvrstiti i odrediti kulturom, rekao je Vlado Gotovac u svom predavanju na godišnjoj skupštini Hrvatsko-europskog društva u Frankfurtu. Skupština je održana u subotu 21. ožujka ove godine u dvorani župe St. Antonius u Bettinastrasse gdje župnikuje hrvatski frankevac Mijo Marić. Organizatori su iz domovine pozvali Vladu Gotovca da kao predsjednik najstarije hrvatske kulturne ustanove, Matice hrvatske, i istaknuti hrvatski mislilac progovori o sadašnjem trenutku hrvatske kulture. Najavljeni naslov predavanja bio je „Hrvatska kultura u svezi s

europskom tradicijom“. Gotovca je nazočnima predstavio i poslije vodio diskusiju don Živko Kustić.

Hrvatska će, upozorava Gotovac, iz ovoga rata izaći posve nova. Nije se, naime, dogodila samo smjena stranaka, nego je to veliki povijesni obrat. Događa se kraj jugoslavenstva i boljševizma, dviju ideologija koje su duboko označile dosadašnje vrijeme. Jugoslavenstvo je zapravo na našim područjima zamjena za svenaenstvo koje je bilo rođeno u hrvatskim glavama. Obje spomenute ideologije su se u povijesnoj praksi pokazale za Hrvatsku kobne. I ovaj je rat sasvim osebujan. Riječ je o ratu samo protiv Hrvatske, ali preko nas se upravo lome spomenute komponente europske povijesti. Hrvatska je ta koja upravo polaže veliki povijesni ispit, ne samo za sebe, nego i za svijet.

Gotovac je istaknuo da nikad nikoja stranka nije vladala Maticom hrvatskom, niti je ikoja od dosadašnjih država prisilila Matiacu da joj služi. I danas je važno paziti da stranka ne posvoji naciju, da se pripadnošću stranci ne mjeri vjernost narodu. Izgradnja domovine je bitna zadaća iznad svih okvira političkih stranaka, a stranačke politike moraju se svesti na ono što jesu: kako u određenim okolnostima uređivati život društva.

Treba također držati na umu da demokracija nije vlast većine nad manjinom. Inače bi demokracija bila novim oblikom diktature.

I nakon više određenih, dijelom gorkih, a redovito praktičnih primjedbi, Gotovac je kao pjesnik i vizionar, kao čovjek i kršćanin cijelo izlaganje zaokružio mišlju da uspjeha ne može biti bez samoodricanja, da svaki od nas treba prihvatiti Hrvatsku kao svoju vlastitu sudbinu. K

HEILBRONN

„Plavi“ među najboljima

Voditelja Hrvatske katoličke misije u Heilbronnu o. Radovana Čorića ne treba predstavljati. Njegovo se lice smiješi s mnogih fotografija na omotnicama kaze-ta i s plakata za koncerte što ih je već na svim kontinentima držao sa svojim prezimenjakom Šitom. Radovan i Šito nisu krvna braća, nisu čak ni članovi iste franjevačke provincije – Šito je iz mostarske, a Radovan iz zagrebačke – ali oba su franjevci, oba pjevači i svirači koji zajedno nastupaju jačajući Hrvatima širom svijeta vjeru i ponos. U Heilbronnu smo shvatili da on može i tamošnju misiju voditi i svjetom putovati zahvaljujući među ostalim i tome što na istom području u istome gradu njemačku rimokatoličku župu vodi njegov subrat iz iste provincije, hrvatski franjevac o. **Veselko Lachner**. I redovita misa za Hrvate služi se svake nedjelje u župnoj crkvi sv. Augustina gdje župniku je o. Veselko. Ta Hrvatska katolička misija ima i dvije pastoralne suradnice: s. **Ines Marić** i s. **Vericu Grabovac**, koje se doista mogu posvetiti potrebama vjernika jer žive u zajednici svojih susestri koja radi u velikom staračkom domu sv. Elizabete. Dom pripada njemačkom Caritasu, a njih jedanaest Družbi školskih sestara franjevk, mostarske provincije. Heilbronn se ponosi i poznatim socijalnim radnikom **Ivanom Šarićem** koji ondje djeluje petnaestak godina stekavši veliko iskustvo. Više je puta bio izabran i predstavnikom socijalnih radnika. U filijali Künzelsau djeluje također vrlo zauzeti socijalni radnik **Marijan Bašić**.

O Radovan služi mise za hrvatske vjernike u samom Heilbronnu te u Künzelsau, Öhringenu, Lauffenu i Bad Mergentheimu. U središtu je misa svake, a u svakoj od filijala svake druge nedjelje. Na cijelom području za koje duhovno skrbi o. Radovan živi 3360 Hrvata. Podatak je točan, jer se temelji na popisu inozemaca

s područja bivše Jugoslavije koji su se ondje prijavili kao katolici. U tom je popisu već prema prezimenima lako razlikovati Hrvate od Mađara, Slovenaca, Albanaca i drugih. Uvjerili smo se da na sve tri nedjeljne mise zajedno dolazi najmanje 500 vjernika. To bi bilo 14,9 posto, što je

Hrvatske, ali ih se posljednjih tjedana mnogo vratilo kućama. Vjernici HKM Heilbronn najviše su Hrvati iz Hercegovine, Dalmacije, Bosne i Slavonije. Ne može se zanijekati činjenica da su na misama najbrojniji Hercegovci i za njima slavonski Bosanci.

Zanimljivo je u Heilbronnu da se više misija za inozemne katolike nalazi pod istim krovom. Uredi hrvatske, španjolske,

Fra Radovan s dr. Tomislavom Medugorcem, koji mu je došao upomoć zar korizmeno ispovijedanje, i s narodom nakon mise u Heilbronnu.

na gornjoj granici uobičajenog broja redovitih sudionika u bogoslužjima hrvatskih katoličkih misija. Taj se, naime, postotak kreće – kao i u domovinskim i svjetskim gradovima – između 8 i 15%.

Premda još nitko ne zna rastumačiti zašto je to baš tako, HKM Heilbronn nalazi se u vrhu ljestvice. I vjeronauk se održava na četiri mjesta, ali okuplja svega oko 150-ero djece. Budući da je to približni broj djece i u školskoj dopunskoj nastavi materinjeg jezika, znači da dolaze praktički svi, ali ih nema mnogo. Godišnje se krsti desetak djece. Očito tamošnje hrvatske obitelji stare, a iz domovine ne dolaze novi da bi postali mladenci. Stoga je iz godine u godinu sve manji također broj prvopričesnika i krizmanika. U misiji se godišnje vjenča par ili dva, a tko umre, prirodno ili od nesreće, uglavnom se pokapa u domovini.

Naši ljudi ponajviše rade u velikim tvornicama „Audi“ i „Telefunken“, u ugostiteljstvu ih je malo, a u cvatućem vinogradstvu jedva koji.

Posljednjih mjeseci našlo se na području te naše misije oko 1000 izbjeglica iz

talijanske i portugalske misije s odgovarajućim socijalnim uredima i društvenim prostorijama svi se nalaze u Austrasse 14. Njemačka katolička biskupija Rottenburg-Stuttgart voli takva rješenja, želeći da inozemni vjernici čuvajući svoje osebnosti razvijaju i suradnju.

U Heilbronnu djeluje i Koordinacijski odbor za pomoć Hrvatskoj za cijeli taj okrug. U odboru su djelatnici HKM i Caritasa te predstavnici svake hrvatske političke kulturne i sportske skupine. Predsjedavajući je fra Veselko, što omogućuje bolju suradnju s njemačkim sugrađanima. Odluke se donose dogovorom, nikoga se skupina ne pokušava drugima nametnuti. Saznali smo i to da hrvatska škola dosta dobro djeluje, jer je prijašnji učitelj kao Hrvat nastavio raditi, a uzdržavanje potpomažu i roditelji svojim prilozima. Treba spomenuti i športsko društvo. Dvije kuglaške ekipe natječu se u hrvatskoj, a jedna nogometna u njemačkoj ligi. Športaši se ponose imenom „Plavi“, što znači da veza sa Zagrebom nije samo zagrebački franjevac.

Ž.K.

Mala ali revna zajednica u Öhringenu

Kad su Vinkovci plakali

Pohodio nas je iz gotovo sa zemljom sravnjenih Vinkovaca župnik Tadija Pranjić. Satima smo ga slušali kao da listamo živi ljetopis vinkovačkih užasa. Njegovo kazivanje za „Živu zajednicu“ kratko bilježi o. Marijan Kovač.

„Povijest nije zabilježila većih zločinaca od ove srboarmije“, rekao je poljski poklisar u Republici Hrvatskoj kad je pohodio Vinkovce. Kaže da su to ljudi na razini davnih Huna, Avara i Tatara. Drugačije nije moguće shvatiti njihovu izopačenost. Svijet još premalo zna o tim grozotama a još manje shvaća da to nije slučajno, nego da se ostvaruje točno utvrđeni naum beogradske kuhinje zločina.

Župnik Tadija Pranjić

● Pet i pol mjeseci u skloništim

Župnik Tadija pripovijeda:

„Počelo je prije osam mjeseci pokoljem dvanaestorice vinkovačkih mladića u Borovu selu, nastavilo se sličnim pokoljem četrnaestorice u nesretnim Mirkov-

cima. Otad živimo osluškajući eksplozije i kloneći se snajpera. Pet i pol mjeseci proživio sam u skloništim. S kapelanom i franjevcima.

Neprijateljski zrakoplovi teško su bombardirali grad 24. rujna 1991. u 10.30 sati. Zapalili su i srušili rimokatolički župni ured Vinkovci 1. Zgrada je za tri sata nestala u plamenu. Zatim je danima svakodnevno grad napadan stotinama granata. Potpuno je uništena bolnica kao i druge kulturne i humanitarne ustanove.

Iz pravca Mirkovaca neprijatelj je 20. studenoga u 17 sati teškim topništvom tukao župnu crkvu sv. Euzebija i Poliona u središtu grada. Najprije su s 11 teških granata razorili stoljetni toranj, zatim krovšte, da bi onda „maljutkama“ zapalili toranj. Vatrogasci su odmah počeli borbu za crkvu. Plamen se vidio na desetke kilometara uokolo. Toranj se srušio pred našim očima. Tada su Vinkovci plakali.

Četnici uništavaju sve što je hrvatsko i katoličko. Žele uništiti biće hrvatskoga naroda. Tisuće Hrvata nalaze se zarobljeni u srbijanskim konclogorima. Mnogi civili, žene i starci zarobljeni su u zaposjednutim hrvatskim selima. Istina o tim zločinima bit će jasna valjda i onima iz 'Helsinski watsha' kad se napadač povuče s hrvatskoga tla. Gdje god su četnici zaposjeli katoličko selo, prvo su rušili katoličku crkvu, zatim pljačkali katoličke

Vinkovački župni dvor u plamenu

kuće. Dosta je pogledati Nuštar. Izgleda kao nekoć Hirošima. Ondje je uništena prekrasna župna crkva Duha Svetoga. Nedavno obnovljena. Selo je oko 90% srušeno. Selo Cerić u kome su živjeli sami hrvatski katolici, njih oko 1500, proživjelo je svoju Kalvariju. Srušen je crkveni toranj, mnogo ljudi pobijeno a ostali odvedeni u srbijanske konclogore.

● Hrvati – kućni robovi u srpskim obiteljima

Dnevni tisak bilježi da se mnogi Hrvati nalaze na prisilnom radu u rudnicima Aleksinac, što je nezapamćeno u novijoj povijesti. Ondje ih tjeraju raditi do iznemoglosti, bez predaha dan i noć. Raspoložemo podacima da mnogi Hrvati žive doslovno kao robovi, kao bespravna radna snaga u pojedinim srbijanskim obiteljima. Označeni su posebnim trakama na rukavu.

U selu Tovarniku mnogi su civili pobijeni, župna crkva je srušena i zapaljena, a žup-

Zašto se ljuti dr. Harding

● Iz afričkog iskustva o hrvatskoj tragediji

U Hrvatskoj katoličkoj misiji u Ravensburgu nedavno sam upoznao zanimljivog hrvatskog unuka, umirovljenog liječnika koji je dugo živio i radio u Tanzaniji. **John Frank Harding** je 60-godišnjak. U liječničkoj službi proveo je 35 godina. Specijalizirao je dječju psihologiju i psihijatriju, liječenje dječjih i tropskih bolesti te opću medicinu. Otac njegove majke bio je iz Križevaca. Život provodi između Afrike u koju je zaljubljen, Italije gdje ima kuću u kojoj namjerava provesti osta-

tak života, te Kalifornije i Wyominga gdje živi troje njegove djece.

Na pitanje što ga je navelo da kao liječnik pode raditi u siromašnu Tanzaniju odgovara:

„Moje geslo, a tako i moja obitelj je 'Cari-tas Christi urgere nos!' – 'Ljubav nas Kristova potiče! Već kao student išao sam među Indijance u Guatemalu. Poslije sam bio u Indiji, Bangladešu, Siamu. Djelovao sam među najsitimašnijima u Italiji i u Africi. Uvijek me je posebno potresala dječja patnja, osobito kad je posljedica nepravde odraslih. Odazvavši se pozivu starije kolegice, pošao sam u Afriku,

Namibiju, Zimbabve i Istočnu Afriku gdje sam kao dijete živio.“

„U Njemačkoj i Hrvati i njemački prijatelji spremno pomažu. No, gotovo se nekršćanski ljutim kad čujem da po Hrvatskoj ne znaju tu pomoć dobro rasporediti. Tužno je čuti kako ugroženi iz Osijeka i Vukovara nisu dobivali ništa ili jedva nešto.“

Dr. Harding ima i vrlo određeni stav glede ponašanja Europe i svijeta prema ratu u Hrvatskoj:

Njegova veza sa Hrvatskom nije ostala samo na djedu po majci. Prije desetak godina u Tanzaniju su stigli prvi hrvatski misionari. Najprije dvojica, a sad ih je osam. Vode pet župa. Dr. Harding ponos-

nik Ivan Burik ubijen. U Tordincima i Antinu četnici su izvršili nezapamćene zločine prema civilima. U dvorištu crkve Presvetoga Trojstva ubijeno je oko 100 mještana. Bačeni su u istu jamu s pobijenim svinjama koje su bile zaražene jer su na poljima jele nepokopane mrtvace.

Katolička sela Nijemci, Đeletovci, Podgrađe, Slakovci, Stari Jankovci, Lipovac, Apševci, Ilača, Bokšić – iz koga su protjerani i posljednji Hrvati, njih 140, zatim Berak, svjedoče o genocidu jugovojске i četnika.

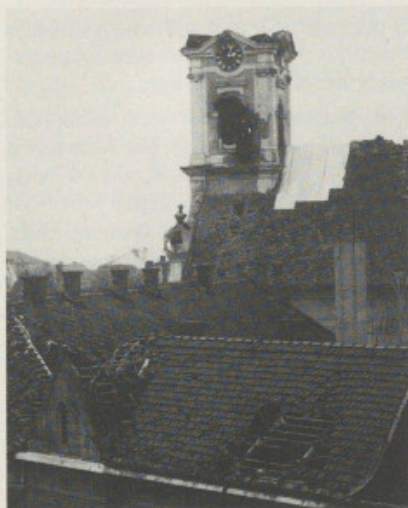
● Pljačka s iznuđenim darovnicama

Župnik Tadija ne može zaboraviti žene i djecu koji su zaplakani napuštali svoje kuće ne vjerujući sami sebi da ih prokazuju i u smrt gone srpski susjedi s kojima su godinama u miru živjeli. Ali ratni zločini protiv civilnog stanovništva nikad ne zastaraju!

Župnik raspolaže točnim podacima. Neprijatelji su zaposjeli 26 sela, točno 51% Vinkovačke općine. To su odreda katolička sela s hrvatskim stanovništvom a u njima se bez srama vrši genocid i nasilna prisiljavanja. No okupator jednako postupa protiv Mađara, Ukrajinaca i Rusina, protiv svih koji nisu Srbi. Domaćin kojega protjeraju iz njegove kuće i s njegove zemlje mora prethodno potpisati papir kojim se „dobrovoljno, velikodušno“ zauvijek odriče svoga imanja i posjeda i „radosno obećava“ da se na svoju grudu nikad više neće vratiti.

Hrvati i drugi koji nisu Srbi a još se nalaže u tim selima moraju na desnom ruku nositi posebne bijele vrpce. Tako je po cijeloj Vojvodini. Sve su hrvatske kuće opljačkane, pa se po srpskim gradovima prodaju hrvatski televizori u boji po

pedesetak maraka. Iz tog istočnog dijela Hrvatske opljačkana su sva žita i kukuruži. Polja su ostala nezasijana pa čudovišta na jesen neće imati što pljačkati. Odvezeno je čak 15000 hrvatskih traktora, da i ne spominjemo kombajne i druge poljoprivredne strojeve.

Mučeništvo crkve vinkovačkih mučenika sv. Euzebija i Poliona

U kuće protjeranih Hrvata naseljavaju dovučene Srbe. Mijenjaju imena zaposjednutim mjestima. Matične i katastarske knjige koje svjedoče o dosadašnjim vlasništvima odnose i spaljuju. Uništavaju stočne i šumske fondove. I lovišta ostaju pusta. Gdje ne misle naseliti svoje, hrvatske kuće dinamitom dižu u zrak i pale. U Đakovačkoj biskupiji je do toga dana (23. ožujka) srušeno ili teško oštećeno 65 župnih crkava i 47 župnih stanova. U Ilači je okupatorski tenk stao pred glasovito Marijino svetište i pucao dok nije crkvu sa zemljom sraunio. Kroz vinkovačku bolnicu prošlo je više od 320

užasno mučenih i mrcvarenih hrvatskih ljudi, civila i vojnika. U božićno doba Vinkovci su sablasno stršili kao grad duhova. U njima se bilo zadržalo jedva 4000 boraca. Polnočke su slavljenе u kriptama i podzemljima. Sve samo za uniformirane branitelje.

● Znak drvene krunice

Malobrojni što su se vratili iz srbijanskih logora pokazuju znakove mučenja, batinanja, prebijanja. Slomljene kosti, zgnječeni bubrezi... Sadizam je prešao u stanizam. Gdje je u trećem stoljeću tekla krv kršćanskih mučenika Dimitrija, Euzebija, Poliona i drugih, opet teku potoci mučeničke krvi. Sada je pak riječ i o vandalskom uništavanju hrvatskog narodnog bića, brisanju svih njegovih tragova. Jer zašto bi inače razarali groblja, rušili muzeje, spaljivali biblioteku s 80000 najvrednijih knjiga – vjerojatno i izvorne rukopise Kozarca, Reljkovića i drugih? U selu Bapska bilo je više od 2000 Hrvata, ostalo ih je oko 400 a doseljeno je 852 Srba. Starica Marija Ožanić do 72. godine potjerana je da živi u štali a u kuću su joj se uselili Srbi...

Župnik Tadija Pranjić pripovijeda tako ukočena pogleda kao da ponovno gleda film svih tih strahota. Onda mu vizija ide u budućnost pa govori o obnovi. Kosture ruševina djelomično konzervirati neka ostanu vječna uspomena i opomena. I sve iznova sagrađiti, iznova napučiti sela, zemlju obraditi, kolijevke napuniti, Hrvatsku oživjeti, granice utvrditi...

U mnogim je očima žar odlučnosti kao i u očima Tadije Pranjića. S revera ogrtača visi mu gruba drvena krunica, onakva kakvu gardisti nose oko vrata. Takvi ljudi – živi ili mrtvi – jamstvo su da će Hrvatska živjeti. ■

Dr. Harding s mališanima u ravensburškoj misiji

no ističe kako su naši misionari došli u ruševine, a sad imaju jedanaest podružnih crkava, bolnicu, škole, školske radionice, katehetski dom. Broj vjernika se udeseterostručio. Ljudi oru i siju i nitko više nije gladan. Tako je, tvrdi Harding, na više bivših talijanskih misija u Africi koje su talijanski svećenici napustili, pa su povjerene svećenicima iz splitske i mostarske biskupije.

Govoreći o svojoj katoličkoj vjeri dr. Harding ističe da kršćanin mora biti na uslugu ljudima. Rođen i odrastao u obitelji s trinaestero djece, od malena je naučio kako je lijepo druge obradovati. Tako se i sad svojski zauzeo za prognane Hrvate:

„Zgražam se. Kako mogu biti toliko zaslijepljeni? Europski političari više su

krivi nego srpski armijsko-komunističko-četnički kriminalci. Imaju, naime, moć u hipu zaustaviti patnje hrvatskoga naroda, a oni toleriraju sotonsku djelatnost tih zločinaca. Rekao bih da mnogo brbljaju o novoj Europi, a da je ona, osobito nakon ovih sramotnih događaja, još vrlo daleko.“

Na kraju nam je dr. Harding rekao:

„Znam da Katolička Crkva u hrvatskom narodu tijekom cijele povijesti trpi zajedno s tim narodom i da se uvijek zauzima za njegovo dobro. Primjećujem da i narod ima povjerenja u Crkvu. Crkve su vam punije, sjemeništa također, nego u nekim drugim zemljama. Uzdajem se stoga da će vam i Bog pomoći da sve ovo prebrodite.“

o. Dragan Majić

Malteški križ za Drniš

● Hoće li u oslobođenom Drnišu biti osnovano hrvatsko središte Malteškoga reda?

Malteška pomoć je dobrotvorna ustanova Malteškog viteškog reda. Uglavnom se posvećuje prijevozu bolesnika te skupljanju i prijevozu pomoći za krajeve zahvaćene velikim nesrećama. U Oestrich-Winkelu, mjestu pokraj Wiesbadenu u ogranku Malteške pomoći radi **Werner Klasner**. Mlad, vrlo pokretan, otac obitelji, posvetio se prikupljanju i prijevozu pomoći za Hrvatsku zauzimanjem koje nadilazi obveze i njegove službe. Već u svibnju prošle godine putovao je u Drniš vozeći hranu franjevačkom samostanu koji je u ono doba prihvatao Hrvate protjerane iz sela oko Knina. Posebno ga se dojmio župnik fra Ante Čavka koji je vodio taj prvi izbjeglički logor. Zajedno s biskupijskim upravite-ljem Malteške pomoći Bernardom Trostom iz Limburga Klasner je pomislio da bi u Drnišu moglo biti pravo mjesto za novu maticu Malteške pomoći. Od drugih franjevaca koje je upoznao spominje fra Antu Babića u Šibeniku. Kaže Klasner da bi u Njemačkoj trebalo više takvih svećenika.

Malteška pomoć odlučila je zauzeti se za Drniš na poticaj jednog Hrvata iz Wiesbadena. Središnja uprava u Kölnu odmah je to odobrila, a prijedlog je podupro i grof Elz koji je član Malteškog viteškog reda i jedan od istaknutih djelatnika Malteške pomoći na tome području. Od

lipnja prošle godine prevezli su u Hrvatsku oko 1150 tona različitih vrlo korisnih potrepština.

Nedavno je Klasner po drugi put bio u Šibeniku i opet susreo obojicu spomenutih franjevaca. O tome kaže:

„To putovanje nikad neću zaboraviti. Ljudi isti a sve drugačije. Fra Ante nas je poveo na slapove rijeke Krke. Doživljaj poput lošeg sna: u prelijepoj prirodi, u sunčevu sjaju, razrušene i spaljene kuće, uništeni tenkovi i razrovane ceste. Promjena se zbila u nekoliko mjeseci. Apsurdno.“

U razgovoru Klasner ističe silno zauzimanje Hrvata u tom dijelu Njemačke za pomoć domovini. No u novije doba Malteška pomoć ima sve više pristupa crkvenim, državnim, privrednim i drugim budžetima te više nije upućena samo na pojedinačne darove. Ipak ističe da bez suradnje ovdašnjih Hrvata njihova pomoć Hrvatskoj ne bi mogla biti ni takva ni tolika.

Hrvati više puta pozovu Klasnera na svoje priredbe. Ne razumije hrvatski, ali se osjeća kao među svojim. „Takva vrsta gostoprimstva“, kaže on, „u njemačkom se društvu pomalo gasi, a ja to doživljam kao veliki gubitak.“

Na primjedbu da se zauzima mnogo više nego što bi bio dužan, kaže: „To nije

Werner Klasner (prvi s desna) s fra Antom Babićem (prvi s lijeva) i mladima u Šibeniku.

radna obaveza, nego služenje. Nadahnjuje me moja kršćanska vjera. U Malteškoj pomoći zaposlio sam se prije jedanaest godina, a dotle sam godinama to isto radio kao dobrovoljni pomoćnik. Tako sam i upoznao svoju suprugu koja je također dobrovoljno radila. Sada tako čine i naša djeca.“

Malteška pomoć pomagat će ugroženim Hrvatima dokle god to bude potrebno. Klasner se čvrsto nada da će nakon svega mirno doći u Drniš i ondje utemeljiti Maltešku podružnicu – prvu u Hrvatskoj.

Maja Runje

ZAGREB

Poslastice za male prognanike

Hrvatski kršćanski demokrati rajnsko-majnskog područja početkom ožujka pohodili su djecu hrvatskih prognanika u šest domova u jednom hotelu zagrebačkog područja. Neki od njih ništa ne znaju o svojim roditeljima. Gosti su iz Frankfurta na Majni dovezli tri kombibusa puna slatkiša i čokolade što je u tu svrhu nabavljeno preko Malteškog viteškog reda biskupije Limburg/Lahn.

Za ručkom u Tomislavovu domu na Sljemenu djeca su gostima izrazila zadovoljstvo s prehranom i smještajem ali i to da malo tko ima za njih vremena. Dva spomenuta kombi-busa darovana su Zagrebu a jedan Širokom Brijegu. Idući put će isti darovatelji dovesti dječje rublje i tenisice.

Na slici jedan od njemačkih gostiju Manfred Schützowsky (lijevo gore) iz Bruchköbel-Issigheima sa skupinom djece na Sljemenu.

I.S.

Nada

Iznad mene je crno nebo
puno teških oblaka.

Ja sam sama;
klečim pred srušenim kućama.

Sve je izgorjelo.

Mного se je od moje Domovine
pokopalo.

Ja plačem, jer vlada krvavi rat.
Hoću MIR

Ali gle, tamo!!!

Jedna lijepa ruža
bori se isto kao i ja
za mir.

Ja tu nježnu ružu uzimam u svoje
ruke i osjećam da još ima
nade.

Nade za nas!

Tajana Kos, 4. raz. Stuttgart

BIBLIJSKI ULOMCI

1. ČITANJE Dj 10, 34a, 37-43

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Prozbora Petar: „Vi znate što se događalo po svoj Judeji, počevši od Galileje, nakon krštenja koje je propovijedao Ivan: kako Isusa iz Nazareta Bog pomaza Duhom Svetim i snagom – njega koji je, jer Bog bijaše s njime, prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše ovladao đavao. Mi smo svjedoci svega što učini u zemlji judejskoj i Jeruzalemu. I njega smakosje objesivši ga na stup! Bog ga uskrisi treći dan i dade mu da se očituje – ne svemu narodu, nego svjedocima od Boga predodređenima – nama koji smo s njime zajedno jeli i pili, pošto uskrsnu od mrtvih. On nam i naloži propovijedati narodu i svjedočiti: ovo je onaj koga Bog postavi za suca živih i mrtvih! Za nj svjedoče svi proroci – da tko god u nj vjeruje po imenu njegovu prima oprostjenje grijeha.“

Riječ je Gospodnja.

PSALAM: 118 (117)

Ovo je dan što ga učini Gospodin: klićimo i radujemo se u njemu!

Il: Aleluja!

Zahvaljujte Gospodinu, jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova!
Neka rekne dom Izraelov:
„Vječna je ljubav njegova!“

Gospodnja me uzdignu desnica,
Gospodnja se proslavi desnica!
Ne, umrijeti neću, nego živjeti,
i kazivat ću djela Gospodnja.

Kamen koji odbaciše graditelji,
postade kamen zaglavni.
Gospodnje je to djelo:
kakvo čudo u očima našim!

2. ČITANJE Kol 3, 1-4

Čitanje Poslanice svetoga Pavla apostola Kološanima

Braćo! Ako ste suuskrsnuli s Kristom, tražite što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim! Ta umrijeste, i život je vaš skriven s Kristom u Bogu! Kad se pojavi Krist, Život vaš, tada ćete se i vi s njime pojaviti u slavi.

Riječ je Gospodnja.

PJESMA PRIJE EVANĐELJA:

Aleluja! Aleluja!

Žrtvovan je Krist, Pasha naša!
Zato svetkujmo u Gospodinu!
Aleluja!

POSLEDNICA

Svetoj Žrtvi uskrsnici...
(Pjesma je otisnuta na stražnoj strani omota)

EVANĐELJE Iv 20, 1-9

Čitanje svetog Evanđelja po Ivanu

Prvog dana u tjednu rano ujutro, još za mraka, dođe Marija Magdalena na grob i opazi da je kamen s groba dignut. Otrči stoga i dođe k Šimunu Petru i drugom učeniku, koga je Isus ljubio, pa im reče: „Uzeše Gospodina iz groba i ne znamo gdje ga staviše.“

Uputiše se onda Petar i onaj drugi učenik i dođoše na grob. Trčahu obojica zajedno, ali onaj drugi učenik prestignu Petra i stiže prvi na grob. Sagnuv se, opazi poviće gdje leže, ali ne uđe. Uto

dođe i Šimun Petar, koji je išao za njim, i uđe grob. Ugleda poviće gdje leže i ubrus koji bijaše na glavi Isusovoj, ali nije bio uz poviće, nego napose smotan na jednome mjestu.

Tada uđe i onaj drugi učenik, koji prvi stiže na grob, i vidje i povjereva. Oni doduše još ne upознаše Pisma: da Isus treba da ustane od mrtvih.

Riječ je Gospodnja.

MOLITVE VJERNIH

Slavimo Isusovo uskrsnuće, a doživljavamo strašnu muku svoga naroda. Molimo da nam svjetlo uskrsne nade pomogne izdržati strahote ovoga rata.

● Za hrvatski narod i sve ljude i narode koji krvare u ovoj velikoj promjeni svijeta, da ne prestanu vjerovati u pravdu slobodu i ljubav ni u doba kad pobjeđuje nepravda i mržnja – molimo.

● Za Kristove vjernike u ovim teškim prilikama, da vjera u uskrsnuće bude u njima jača od iskustva besmislenih razaranja i ubijanja što se oko njih događaju – molimo.

● Za sve koji doživljavaju nepravde, nasilja, ubojstva najbližih i progonstva, da u Kristovu uskrsnuću nađu snage ne mrziti i ne osvećivati se – molimo.

● Da nas sigurna nada u buduće uskrsnuće ne odvraća od najodgovornijeg zauzimanja za bolji život, za blagostanje u pravednosti i slobodi na ovome svijetu, nego da upravo mijenjanjem ovoga svijeta utiremo put uskrsnoj budućnosti – molimo.

● Da sve naše pokojnike obraduje uskrsnućem za vječnu ljubav molimo.

Bože, koji si Kristovim uskrsnućem darovao učenicima više nego što su mogli očekivati, iznenadi i nas preobiljem svoga milosrđa. Po Kristu Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

U bogoslužju vazmene noći između Veliki subote i Uskrsa vjernici su s više ulomaka iz Svetoga Pisma Staroga i Novoga zavjeta prošli kroz cijelu povijest spasenja. Doživjeli su tu noć kao prolaz kroz Crveno more i krsnu vodu, a to je znak da su s Isusom prošli kroz smrt i započeli uskrsno živjeti. U toj su noći blagoslovili novi oganj i zapalili uskrsnu svijeću, veliku voštanicu koja tijekom svega vazmenoga vremena zapaljena stoji uz oltar kao znak Krista Uskrsnuloga.

Na danjoj vazmeno misli čitanja su kratka. U djelima apostolskim čujemo kako je apostolski prvak Petar kratko ali vrlo sigurno naviještao vjeru. Glavno je bilo javiti ljudima da je Isus umro i uskrsnuo i da su time ispunjena sva proroštva. Tko tog i takvog Krista – umrloga i uskrsloga – prihvati, postaje sudionikom te promjene, oslobađa se robovanja grijehu, otima se prolaznosti, ulazi u život s Bogom. Apostol Pavao jasno uči da povjerovati Kristu i krstiti se znači u određenom smislu

umrijeti da bi se moglo živjeti na novi način. Zato vjernik već sad sudjeluje u Kristovu uskrsnuću i sve ocijenjuje u toj novoj svjetlosti. Što je zemaljsko ima smisla samo ukoliko čovjeka ne odvlači od uskrsnuća. Ivanovo evanđelje osobito opisom sitnih pojedinosti događaja pokazuje da ga je pisao očevdac. Zanimljivo je da Petar i Ivan, ni kad su se uvjerali da je Isus doista uskrsnuo, nisu još shvaćali pravi smisao toga događaja. O tome će ih Uskrsli još morati poučavati. Primijećujemo da su Petar i Pavao u dva prethodna čitanja već znali u svjetlu Uskrsnuća promatrati cijelu povijest i svaki ljudski život. No navedeni govor Petar je držao nakon Duhova, a Pavao je pisao to pismo još tridesetak godina poslije. Duh Sveti dao je Petru, a daje tako i svakom vjerniku, nadnaravno razumijevanje onoga što se s Isusom dogodilo. Pavao je pak već mogao izraziti iskustvo što ga je zajednica vjernika s Duhom Svetim godinama stjecala.

BIBLIJSKI ULOMCI**1. ČITANJE**

Dj 5, 12-16

Čitanje Djela apostolskih

Po rukama se apostolskim događala mnoga znamenja i čudesa u narodu. Svi su se jednodušno okupljali u Trijemu Salomonovu. Nitko se od ostalih nije usuđivao pridružiti im se, ali ih je narod veličao.

I sve se više povećavalo mnoštvo muževa i žena što vjerovahu Gospodinu, tako te su na trgove iznosili bolesnike i postavljali ih na ležaljke i posteljama ne bi li, kad Petar bude prolazio, bar sjena njegova osjenila kojega od njih. A slijegalo bi se i mnoštvo iz gradova oko Jeruzalema: donosili bi bolesnike i opsjednute nečistim duhovima, i svi bi ozdravljali.

Riječ je Gospodnja.**PSALAM 118 (117)**

Zahvaljujte Gospodinu, jer je dobar, jer je vječna ljubav njegova!

Ili: **Aleluja!**

Neka, rekne dom Izraelov:

„Vječna je ljubav njegova!“

Neka rekne dom Aronov:

„Vječna je ljubav njegova!“

Svi koji se Gospodina boje, neka reknu:

„Vječna je ljubav njegova!“

Kamen koji odbaciše graditelji,
postade kamen zaglavni.

Gospodnje je to djelo:

kakvo čudo u očima našim!

Ovo je dan što ga učini Gospodin:

kličimo i radujmo se njemu!

Gospodine, spasenje nam daj!

Gospodine, sreću nam daj!

Blagoslovljen koji dolazi u ime

Gospodnje!

Blagoslivljamo vas iz Doma

Gospodnjeg!

Bog je Gospodin, on nas obasjava!

2. ČITANJE Otk 1, 9-11a. 12-13. 17-19**Čitanje Knjige Otkrivenja svetog Ivana Apostola**

Ja, Ivan, brat vaš i suzajedničar u nevolji, kraljevstvu i postojanosti, u Isusu: bijah na otoku zvanu Patmos zbog Riječi Božje i svjedočanstva Isusova. Zanimah se u duhu u dan Gospodnji i začuh iza sebe jak glas, kao glas trublje. Govoraše: „Što vidiš, napiši u knjigu i pošalji sedmerim crkvama! Okrenuh se da vidim glas koji govoraše sa mnom. I okrenuvši se, vidjeh sedam zlatnih svijećnjaka, a posred svijećnjaka netko kao Sin čovječji odjeven u dugu haljinu, oko prsiju opasan zlatnim pojasom. Kad ga vidjeh, padoh mu k nogama kao mrtav. A on stavi na me desnicu govoreći: „Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji, i Živi! Mrtav bijah, a evo živim u vijekove vjekova te imam ključe Smrti i Podzemlja. Napiši, dakle, što vidje: ono što jest i što se ima dogoditi poslije.“

Riječ je Gospodnja.**PJESMA PRIJE EVANĐELJA:****Aleluja! Aleluja**

Jer si me vidio, Toma, povjerovao si, govori Gospodin: blaženi koji ne vidješe, a vjeruju.

Aleluja!**EVANĐELJE**

Iv 20, 19-31

Čitanje svetog Evanđelja po Ivanu

Kad bi uvečer onoga istog dana, prvog u sedmici – a učenici u strahu od Židova zatvorili vrata – dođe Isus, stane u sredinu i kaže im: „Mir vama! Kao što mene posla Otac, i ja šaljem vas.“ To rekavši, dahne u njih i kaže im: „Primiti Duha Svetoga. Kojima otpustite grijehe, otpuštaju im se; kojima zadržite, zadržani su im.“ Ali Toma, zvani Bliznac, jedan od Dvanaestorice, ne bijaše s njima kada dođe Isus. Govorahu mu, dakle, ostali učenici: „Vidjeli smo Gospodina!

On im odvrati: „Ako ne vidim na njegovim rukama biljeg čavala i ne stavim svoju ruku u njegova rebra, neću vjerovati.“ I nakon osam dana njegovi učenici opet bijahu unutra, a s njima i Toma. Dođe Isus, kroz zatvorena vrata, stade u sredinu i reče: „Mir vama!“ Zatim će Tomi: „Prinesi prst svoj ovamo i pogledaj mi ruke! Prinesi ruku svoju i stavi je u rebra moja i ne budi nevjeran nego vjeran.“ Odgovori mu Toma: „Gospodin moj i Bog moj!“ Reče mu Isus: „Budući da si me vidio, povjerovao si. Blaženi koji ne vidješe, a vjeruju!“

Isus je pred svojim učenicima učinio i mnoga druga znamenja, koja nisu zapisana u ovoj knjizi. A ova su zapisana da vjerujete: Isus je Krist, Sin Božji, i da vjerujući imate život u Imenu njegovu.

Riječ je Gospodnja.**MOLITVE VJERNIH**

Mi koji smo Crkva, Otajstveno Tijelo Kristovo još uvijek na križnom putu ovozemne povijesti, pomolimo se u svjetlu uskrsnoga iskustva.

● Da svi u kojima već djeluje snaga Kristova uskrsnuća, to pokazuju zauzimanjem za bolesne, gladne, ugrožene i progonjene, suzbijajući utjecaj ljudske zloće i zlođuha – molimo.

● Da nas, premda smo još u smrtnom tijelu, materijalne neprilike i neimaština ne priječe u širenju dobrote – molimo.

● Da budemo trajno svjesni kako smo primili Duha Svetoga da bismo drugima pomagali oslobađati se od grijeha – molimo.

● Da i suvremeni svijet uzmogne prepoznati Kristovu Crkvu po ranama što ih ona zadobiva zauzimajući se za prava čovjeka i naroda – molimo.

● Da onaj koji ima ključeve Smrti i Podzemlja uvede sve naše pokojnike u vječni život – molimo.

Povjeravamo ti Gospodine i sve naše neizrečene potrebe da nam pomogneš. Po Kristu Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Evandeoski ulomak izvješćuje o prvim susretima Uskrsloga Krista s njegovim učenicima u Jeruzalemu, Djela apostolska prikazuju život prve vjerničke zajednice u kojoj već djeluje snaga Uskrsnuća; Knjiga Otkrivenja, pisana krajem 1. ili početkom 2. stoljeća, već može u svjetlu toga Uskrsnuća sagledati i cijelu budućnost čovječanstva.

Evandeoski ulomak prepun je podataka – i zadataka za razmišljanje. Saznajemo da Isus ima pravo tijelo, ali da to uskrslo tijelo nije vezano zakonima što ograničuju mogućnosti tijela na ovome svijetu. Ne veže ga napr. ni

zakon nepronikivosti, te može prolaziti kroz zatvorena vrata. A ipak je cijeli uskrsli čovjek istovjetan onom prijašnjem, čak je sačuvao biljege od rana. Uskrsnuvši Isus može svojim dati Duha Svetoga, što nas podsjeća da ne može živjeti božanskim životom, biti u milosti posvetnoj, onaj tko se kajanjem ne bi predavao u smrt Isusovu da vjerom sudjeluje u njegovu uskrsnuću. Tomi je dodijeljena uloga sumljivca koji provjerava događaj, a Isus govori o nama koji ćemo biti povlašteni što ćemo moći vjerovati premda ga nećemo vidjeti. Naša će vjera biti slobodnija i zato smislenija. A bit će božanski sigurna u darovanom svjetlu Duha.

BIBLIJSKI ULOMCI

1. ČITANJE Dj 5, 27b–32. 40b–41

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Veliki svećenik zapita apostole: „Nismo li vam strogo zapovjedili da ne učite u to Ime? A vi ste, eto, napunili Jeruzalem svojim naukom i hoćete na nas navući krv toga čovjeka.“

Petar i apostoli odvrata: „Treba se većma pokoravati Bogu negoli ljudima! Bog otaca naših uskrisi Isusa, koga vi smakoste objesivši ga na stup. Njega Bog desnicom svojom uzvisi za Začetnika i Spasitelja, da obraćenjem podari Izraela i oproštenjem grijeha.

I mi smo svjedoci tih događaja i Duh Sveti kojega daje Bog onima što mu se pokoravaju.“

Tada zapovjedi apostolima da ne govore u Ime Kristovo, pa ih otpuste. Oni pak odu ispred Vijeća radosni što bijahu dostojni podnijeti pogrde za Isusa. I svaki su dan u Hramu i po kućama neprestance učili i bili blagovjesnici Krista, Isusa.

Riječ je Gospodnja.

PSALAM 30 (29)

Veličam te, Gospodine, jer si me izbavio.

Ili: **Aleluja!**

Veličam te, Gospodine, jer si me izbavio i nisi dao da se raduju nada mnom dušmani.

Gospodine, izveo si mi dušu iz Podzemlja, na rubu groba ti si me oživio.

Pjevajte Gospodinu, pobožnici njegovi, zahvaljujte svetom imenu njegovu! Jer samo za tren traje srdžba njegova, cio život dobrotu njegova.

Večer donese suze, a jutro klicanje.

Slušaj, Gospodine, i smiluj se meni: Gospodine, budi mi na pomoć!

Okrenuo si plač moj u igranje, Gospodine, Bože moj, do vijeka ću te hvaliti!

2. ČITANJE

Otk 5, 11–14

Čitanje Knjige Otkrivenja svetog Ivana Apostola

Ja, Ivan, vidjeh i začuh glas anđela mnogih uokolo prijestolja i biča i starješina. Bijaše ih mirijade mirijada i tisuće tisuća. Klicahu iza glasa: „Dostojan je zaklani Jaganjac primiti moć i bogatstvo i mudrost i snagu i čast i slavu i blagoslov!“ I začujem: sve stvorenje, i na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i u moru – sve na njima i u njima, govori: „Onome koji sjedi na prijestolju i Jaganjcu blagoslov i čast i slava i vlast u vijeku vjekova!“ I četiri biča ponavljahu: „Amen!“ A starješine padnu nice i poklone se.

Riječ je Gospodnja.

PJESMA PRIJE EVANĐELJA:

Aleluja! Aleluja!

Krist, pošto bi uskrisen od mrtvih, više ne umire, smrt više njime ne gospoduje.

Aleluja!

EVANĐELJE Iv 21, 1–19 ili: 21, 1–14

Čitanje svetog Evanđelja po Ivanu

U ono vrijeme: Isus se ponovno očitova učenicima na Tiberijadskome moru. Očitova se ovako: Bijahu zajedno Šimun Petar, Toma, zvani Blizanac, Natanael iz Kane Galilejske, zatim Zebedejevi i još druga dva njegova učenika. Kaže im Šimun Petar: „Idem ribariti“. Rekoše: „Idemo i mi s tobom.“ Iziđoše i uđoše u lađu, ali te noći ne ulovise ništa.

Kad je već svanulo, stade Isus na kraju, ali učenici nisu znali da je to Isus. Kaže im Isus: „Dječice, imate li što za prismoć?“ Odgovoriše mu: „Nemamo.“ A on će im: „Bacite mrežu na desnu stranu lađe i naći ćete.“ Baciše oni, i više je ne mogoše izvući od mnoštva ribe. Tada onaj učenik koga je Isus ljubio kaže Petru: „Gospodin je!“ Šimun Petar, čuvši da je Gospodin, pripaše si gornju haljinu, jer bijaše gol, te se baci u more. Ostali učenici dođoše s lađicom vukući mrežu s ribom, jer ne bijahu daleko od kraja, samo kojih dvjesto lakata.

Kad iziđu na kraj, ugledaju pripravlenu žeravicu i na njoj pristavljenu ribu i kruh.

Kaže im Isus: „Donesite riba što ih sada uloviste.“ Nato se Šimun Petar popne i izvuče na kraj mrežu punu velikih riba, što pedeset i tri. I premda ih bijaše toliko, mreža se ne raskinu. Kaže im Isus: „Hajde, doručkujte!“ I nitko se od učenika ne usudi upitati ga: „Tko si ti?“ Znali su da je Gospodin. Isus pristupi, uzme kruh i daje im, a tako i ribu. To se već treći put očitova Isus učenicima pošto uskrсну od mrtvih.

Nakon doručka upita Isus Šimuna Petra: „Šimune Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?“ Odgovori mu: „Da, Gospodine, ti znaš da te volim.“ Kaže mu: „Pasi jaganjce moje!“ Upita ga po drugi put: „Šimune Ivanov, ljubiš li me?“ Odgovori mu: „Da, Gospodine, ti znaš da te volim!“ Kaže mu: „Pasi ovce moje!“ Upita ga treći put: „Šimune Ivanov, voliš li me?“ Ražalosti se Petar što ga upita treći put: „Voliš li me?“ pa mu odgovori: „Gospodine, ti sve znaš! Tebi je poznato da te volim.“ Kaže mu Isus: „Pasi ovce moje! Zaista, zaista, kažem ti: Dok si bio mlađi, sam si se opasivao i hodio kamo si htio; ali kad ostariš, raširit ćeš ruke, i drugi će te opasivati i voditi kamo nećeš.“ A to mu reče nagovješćujući kakvom će smrću proslaviti Boga. Rekavši to, doda: „Idi za mnom!“

Riječ je Gospodnja.

MOLITVE VJERNIH

Zbunjeni nesrećama i strahotama u svijetu oko nas, utesimo se molitvom Ocu koji je Kristovom uskrsnućem zajamčio da zlu ne može pripasti konačna pobjeda.

● Za Ivana Pavla II. koji u suvremenoj Crkvi vrši Petrovu službu i za sve crkvene predstojnike, da se u zajednici vjernika uvijek ističu sve većom ljubavlju i požrtvovnošću – molimo.

● Da vjernici svjedoče ono što Krist poručuje svijetu usprkos protivljenja zemaljskih vlasti – molimo.

● Da se svaki od nas pripremi i smrću proslaviti Boga – molimo.

Oče, kojih si u ubijenom i uskrsnulo-me Jaganjcu odlučio proslaviti sve koji ga slijede, ne dopusti da nas ikoji pritisci i ponude skrenu s njegova puta. Po Kristu Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Nakon Uskrsnuća Isus počinje uređivati svoju zajednicu u kojoj se sve više ističe Petrova služba. Evanđelist Ivan opet opisuje pojedinosti susreta koje je dobro zapamtio. U Otkrivenju on gleda Isusa u znaku Jaganjca. Time ističe da je Isus ostvario ono što je žrtva Pashalnog janjeta tisućljećima nagoviještala. Prijestolje je znak nadasve uzvišenoga

Boga, četiri biča predstavljaju svijet, starješine vjerno čovječanstvo. No, ti znakovi u proročkim viđenjima mogu bit višeznačni. Dobro ih je razumijeti, ali ne treba se na tome zaustavljati. U Djelima apostolskim nova se zajednica sukobljava s čuvarima staroga poretka. Petar proglašuje načelo slobode savjesti.

BIBLIJSKI ULOMCI**1. ČITANJE**

Dj 13, 14. 43–52

Čitanje Djela apostolskih

U one dane: Pavao i Barnaba krenuše iz Perge i stigoše u Antiohiju pizidijsku. U dan subotnji udoše u sinagogu i sjedoše. A pošto se skup raspustio, mnogi Židovi i bogobojazni pridošlice pođoše za Pavlom i Barnabom, koji ih nagovarahu i poticahu ustrajati u milosti Božjoj.

Iduće se subote gotovo sav grad zgrnu čuti riječ Gospodnju. Kad Židovi ugledaše mnoštvo, puni zavisti, psujući, suprotstavljahu se onomu što je Pavao govorio. Nato im Pavao i Barnaba smjelo rekoše: „Trebalo je da se najprije vama navijesti riječ Božja. Ali kad je odbacujete i sami sebe ne smatrate dostojnima života vječnoga, obraćamo se, evo, poganima. Jer, ovako nam je zapovjedio Gospodin: 'Postavih te za svjetlost poganima, da budeš na spasenje do nakraj zemlje.'“

Pogani koji slušahu, radovahu se i slavljahu riječ Gospodnju, te povjeroše oni koji bijahu određeni za život vječni. Riječ se pak Gospodnja pronese po svoj onoj pokrajini.

Ali Židovi podstakoše ugledne bogobojazne žene i prvake gradske, te zametnuše progon protiv Pavla i Barnabe pa ih izbacije iz svog kraja. Oni pak stresu prašinu s nogu protiv njih pa odu u Ikonij. A učenici se ispunjahu radošću i Duhom Svetim.

Riječ je Gospodnja.**PSALAM 100 (99)****Njegov smo narod i ovce paše njegove.****Il: Aleluja!**

Kliči Gospodinu, sva zemljo!
Služite Gospodinu u veselju!

Pred lice mu dođite
s radosnim klicanjem!

Znajte da je Gospodin Bog:
on nas stvorio i mi smo njegovi,
njegov smo narod i ovce paše
njegove.

Jer dobar je Gospodin,
dovijeka je ljubav njegova,
od koljena do koljena vjernost
njegova.

2. ČITANJE

Otk 7, 9. 14b–17

Čitanje Knjige Otkrivenja svetog Ivana Apostola

Ja, Ivan, vidjeh: kad eno velikoga mnoštva, što ga nitko ne mogaše izbrojiti, iz svakoga naroda i plemena i puka i jezika! Stoje praed prijestoljem i pred Jaganjcem, odjeveni u bijele haljine, palme im u rukama. I reče mi jedan od starješina: „Ovi dođoše iz nevolje velike i oprašše haljine svoje i ubijeliše ih u krvi Jaganjćevoj. Zato su pred prijestoljem Božjim i služe mu dan i noć u hramu njegovu, i Onaj koji sjedi na prijestolju razapet će šator svoj nad njima. Neće više gladovati ni žeđati, neće ih više paliti sunce nit ikakva žega, jer – Jaganjac, koji je posred prijestolja, bit će pastir njihov i vodit će ih na izvore voda života. I otrt će Bog svaku suzu s očiju njihovih.“

Riječ je Gospodnja.**PJESMA PRIJE EVANĐELJA:****Aleluja! Aleluja!**

Ja sam pastir dobri, govori Gospodin;
i ja poznajem ovce svoje,
i mene poznaju moje.

Aleluja!**EVANĐELJE**

Iv 10, 27–30

Čitanje svetog Evanđelja po Ivanu

U ono vrijeme: Reče Isus: „Ovce moje slušaju glas moj; ja ih poznajem, i one idu za mnom. Ja im dajem život vječni, te neće propasti nikada, i nitko ih neće ugrabiti iz moje ruke. Otac moj, koji mi ih dade, veći je od svih, i nitko ih ne može ugrabiti iz ruke Očeve. Ja i Otac jedno smo.“

Riječ je Gospodnja.**MOLITVE VJERNIH**

Kao članovi općinstva svetih – Crkve koja je na putu i one koja je na cilju, pomolimo se.

● Za crkvene predstojnike koji trebaju iznova navijestiti Evanđelje suvremenom svijetu, da ga hrabro i prikladno navijeste i onima koji su odrasli daleko od Crkve – molimo.

● Za one što se smatraju pobožnima i bogobojaznima, da ne svojataju Boga za sebe, nego da se raduju obraćenju onih koji su možda Crkvu i prgonili, a ne samo grešno živjeli – molimo.

● Da jasno i bez ikakva skanjanja svjedočimo kako je Isus jedno s Ocem, pravi Bog i pravi čovjek, jedna te ista osoba s obje naravi – molimo.

● Da u svakom euharistijskom slavlju peremo svoje haljine u krvi Jaganjćevoj, svrstavajući se tako među one koji s njime kraljuju – molimo.

● Da Bog povede naše pokojnike na vječne izvore i otre svaku suzu s očiju njihovih – molimo.

Primi Gospodine naše molitve i usliši ih. Po Kristu Gospodinu našem.

ZA RAZMIŠLJANJE

Koji Kristu povjeruju i postaju sudionici u njegovoj smrti i njegovu Uskrsnuću, zametak su novoga čovječanstva. Svaki od njih treba napredovati do što potpunije sličnosti s Kristom uskrslim. To znači da svaki vjernik treba po Kristu u Duhu Svetome osobno postići najviši mogući stupanj razvoja života u kome se ljudska narav najtješnje prožima božanskim životom, te čovjek s Kristom uskrslim dopire do Boga – gdje „Krist sjedi s desna Ocu“. Sva vjernička zajednica kao jedno Tijelo povezano istim Duhom Svetim raste do savršene zajednice koja je sva slična Bogu. Glava te zajednice je sam uskrsli Krist, a drugi su udovi koji mu postaju to sličniji u uskrsnuću, što su mu sličniji nesebičnim žrtvovanjem za dobro drugih. Zajednica je na ovom svijetu podložna trpljenju kao Krist prije uskrsnuća. Tu se još događa njegova patnja. Zajednica na drugom svijetu je kao Krist poslije

uskrsnuća. U današnjem evanđelju Isus, ne razlikujući zajednicu na ovom od zajednice na onom svijetu, sve ih zove svojim ovcama kojima on daje život i koji ne mogu propasti, jer već pripadaju Bogu. Tu čujemo kako je Isus svjestan da su on i Otac jedno, što mi kažemo da su jedna božanska narav. Svojstva uskrsle zajednice s one strane groba, u vječnom uskrsnuću, Otkrivenje riše bijelim haljinama koje su znak bezgrešnosti i palminim granama koje su znak pobjede. Ljudi se ne rodiše bezgrešnima, nego su od grijeha oslobođeni „krvlju Jaganjćevom“ što znači sudioništvom u Kristovoj smrti i uskrsnuću. Na ovome pak svijetu Kristovi ljudi trpe progonstva, o čemu nam govori i današnji ulomak iz Djela apostolskih. Zanimljivo je da ih često progone ne samo vlastodršci („prvaci gradski“) nego i oni koji se smatraju vrlo pobožnima („bogobojazne žene“).

BONN

Godina Hrvatske Golgote

• Ima li satanizma u rock glazbi:

Hrv. kat. misija Bonn doživjela je u prošloj godini izmjenu pastoralnog osoblja. Otišli su dugogodišnji župnik o. Berislav Nikić i pastoralna suradnica s. Edita Roso, a došli su novi župnik o. Josip dr. Šimić i nova pastoralna suradnica s. Majda Ravlić. Zbog teške ratne situacije o. Berislav se zadržao još oko dva i pol mjeseca u Bonnu.

Kroz cijeli mjesec listopad u misijskim prostorijama okupljala se molitvena skupina koja je svake večeri molila kronicu za oslobođenje i međunarodno priznanje Hrvatske. Počelo je s trinaest osoba da bi se broj popeo na 40-tak.

Za nikolinjsko-božićnu proslavu na misi u Münsterkirche okupilo se oko 450 vjernika. Ispovjedaio dr. Franjo Basić, hrvatski svećenik a njemački župnik u Bonnu. Poslije mise uslijedila je vjerskokulturna proslava. U prepunoj župskoj dvorani Münstersaal stisnulo se oko 250 djece i

Mladi u anketi nakon predavanja. Desno stoji dr. fra Josip Šimić.

roditelja. Uz pjevanje, krasnoslovljenje i igrikaz sv. Nikola je djeci podijelio prigodne darove. U igrokazu, u kojem sv. Nikola posjećuje jednu hrvatsku obitelj u Bonnu, svetac je izvijestio kako dolazi iz ratom poharane Hrvatske. U priredbi su aktivno sudjelovali i djeca izbjeglice iz Hrvatske. Na priredbi je bilo sakupljeno oko 1000 maraka za ratnu siročad.

Božićna ispovijed je bila u Euskirchenu, u Bad Honnefu i u Bonnu. Božićna polnočka bila je u Remigiuskirche i na njoj se sabralo oko 650 hrvatskih vjernika, što je neobično velik broj za Bonn. Ispovjedaio je Marko Perković, svećenik sarajevske biskupije, student u Rimu.

Vjernici misije Bonn redovito su sudjelovali u raznim prosvjedima protiv velikosrpske okupacije i terora te protiv pogrešne politike Europske zajednice. Po običaju je išlo i hodočašće (jedan autobus) u marijansko svetište Kevelaer. Isto tako je jedan autobus pošao na prosvjed u Maastricht. Međunarodno priznanje Hrvatske proslavljeno je zajedničkim nadregionalnim slavljem na Münsterplatzu 15. siječnja. Skup je ujedno bio i zahvala njemačkom narodu i njegovim političarima koji su na vrijeme progledali i poduprli našu pravednu borbu za mir, slobodu i neovisnost. Između mnogih govornika na skupu je govorio i o. župnik pozivajući sve na oprostjenje unatoč strašnim žrtvama. Također je upozorio na silne psihološke probleme koji su nastali kod velikog broja ljudi koji su se silom prilika morali pretvoriti u ratnike.

Iz misije je više puta upućena humanitarna pomoć u Hrvatsku u razna mjesta. Posebno valja istaći pomoć upućenu postradalim Osječanima i njihovim braniteljima. Dio pomoći sakupili su vjernici Misije a drugi dio njemački prijatelji.

U Misiji je prošle godine bilo jedno vjenčanje, pet krštenja i deset prvih pričesti. Vjeronaučnu pouku pohađa, manje ili više redovito, devedesetak djece. Zbog rastrkanosti Misije koja uključuje četiri velika kotara, od kojih je Rhein-Sieg Kreis, kažu najveći u Njemačkoj, za mlade se priređuju mjesečni susreti koji traju i do tri sata, a obično se sastoje od kratkog bogoslužja riječi, zatim ozbiljnog dijela u kojem se obrađuje jedna tema, te na kraju malo zabave. Tako se 29. veljače, unatoč Faschingu i dobrotvornom koncertu u Kölnu sakupilo 30-tak mladi. Tema susreta je bila „Ima li satanizma u rock glazbi“. Tom prigodom mladi su odgovorili i na prigodnu anketu.

Misiju je 15. veljače pohodio i o. Bernardin Vučić koji je duže vrijeme bio uzničkom u srpskom koncentracionom logoru u Kninu. Tom prigodom Vučić je djeci na vjeronauku iznio svoju uzničku Kalvariju.

Prigodom predaje vjerodajnica prvog hrvatskog poklisara u Bonnu na primanje je bio pozvan i o. župnik koji se rado odazvao pozivu. Misiju su posjetili razni namjernici iz domovine, pa tako spominjem i branitelje Osijeka Branimira Glavaša i Petra Kljajića. **Hrvatin Daleković**

REGENSBURG

„S kronicom u ruci umiru ratnici“

Tako je u molitvi vjernih molio o. Ivica, a veliko zvono župne crkve sv. Emmerama jecalo je za palim junacima. HKM Regensburg slavila je 14. veljače misu zahvalnicu povodom međunarodnog priznanja Republike Hrvatske, zahvaljući i nazočnim njemačkim sugrađanima za njihovu pomoć. Svečanu euharistiju predvodio je ravnatelj Caritasa **prelat Siebert** s njemačkim i hrvatskim svećenicima. Propovijedaio je župnik iz Mooschama **Wiechert** pokazavši veliko poznavanje hrvatskih prilika. Od hrvatskih svećenika su, osim regensburškog dušobrižnika **Josipa Antonca**, sudjelovali dominikanac **Ivica Tomljenović** iz Zella i **Dinko Popović** iz Rijeke. Orguljaš Nijemac je uz pričest preludio „Bože čuvaj Hrvatsku“ a na kraju su svi pjevali „Ljepu našu“.

U subotu 15. veljače slavlje je nastavljeno u Antoniussaal. Misionar Antonac je uz njemačke goste posebno pozdravio naše goste iz Rijeke i Opatije. Sudjelovali su i slovenski vjernici. Predsjednik Matice hrvatske **Vlado Gotovac** kao posebni gost večeri prikazao je prilike u domovini. Svirao je Slovenac **Drago**. Mladi su iznenadili nazočne otpjevavši „Stop the war in Croatia“ i „Moja domovina“.

s. Miroslava Marijanović

Prijevara s razmjenom zarobljenika

Ministar u hrvatskoj vladi **dr. Ivan Cesar** je na priredbi u Düsseldorfu 22. ožujka povodom osnivanja hrvatskog demokršćanskog kruga za sjeverno-rajnsko-westfalijsko područje među ostalim istaknuo slučajeve izigravanja hrvatskih vlasti pri razmjeni zarobljenika. Događalo se da je neprijatelj mijenjao, ne mrtvaca, nego vreću navodno ljudskih kostiju – za živog četnika – terorista, ili. autobus pun

hrvatskih zarobljenih branitelja dođe na mjesto razmjene, kratko se zaustavi i krene dalje, a zarobljenicima kažu da ih hrvatska vlast odbija primiti. Nakon toga ih razvoze njihovoj rodbini, tražeći za svakoga po 10000 njemačkih maraka.

Nazočni na tom skupu prijatelja HKDS-a sabrali su 3200 DM za nabavku aparata za otkrivanje antimagnetskih mina što ih je neprijatelj posijao po njivama i putovima privremeno zaposjednutih hrvatskih krajeva.

IŠ.

REUTLINGEN

Nove najljepše prostorije

Prelat Jürgen Adam govori na blagoslovu prostorija

„Svake prostorije za vas Hrvate bile bi pretijesne“ – riječi su referenta za strance biskupije Rottenburg-Stuttgart mons. **Jürgena Adama** upućene hrvatskim vjernicima misije Reutlingen u nedjelju 15. ožujka na svečanom blagoslovu novih prostorija u Tübingenstr. 61 u samom središtu grada.

Dosadašnje prostorije koje je imala ta misija – što okuplja četiri i pol tisuće Hrvata a proteže se u tri dekanata te njemačke biskupije: Reutlingen, Rottenburg i Zwiefalten, ulazeći na područje biskupije Freiburg – bile su blagoslovljene točno prije 19 godina. Blagoslovio ih je biskup **dr. Karl Joseph Leiprecht**, a bio je nazočan i **mons. Eberhard Mühlbacher**, sadašnji generalni vikar biskupije. Prvim hrvatskim dušobrižnikom u Reutlingenu bio je imenovan vlč. Mirko Makaus, kojega je nakon nekoliko godina bio naslije-

dio o. Ladislav Luburić. Sad misiju vodi vlč. Ivica Komadina s. vlč. Marijanom Bevandom, a pastoralna suradnica je s. Mirjana Turković.

Slavlje je 15. ožujka ove godine započeto svečanom misom u župnoj crkvi sv. Wolfganga. Predvodio je mons. Adam uz sudjelovanje domaćih svećenika i gostiju Tomislava Međugorca, Ilije Petkovića, Vladimira Buckovića, Ante Prgometa, Janeza Demšara, Ivana Vukušića i Ante Tonče Komadine. Brojni vjernici, brižno pripremljeno liturgijsko slavlje, mladi što su prikladnim tumačenjem uvodili u misna čitanja i skladno zorno pjevanje pod ravnanjem s. Mirjane – sve je to pridonijelo ljepoti i svečanosti euharistijskog slavlja.

Mjesni njemački župnik u ime svojih župljana darovao je hrvatskoj zajednici lijep drveni križ. Mons. Adam u riječi

priznanja i ohrabrenja nije zaobišao ni patnje prognanih Hrvata kojih je u samom Reutlingenu više od 700. On je poslije mise blagoslovio nove misijske prostorije. Istaknuo je da tu biskupiju krasi dvadeset zajednica vjernika različitih narodnosti i kultura među kojima je Hrvatska najbrojnija. Novo otvorenom centru mons. Adam je darovao sliku sv. Martina, zaštitnika biskupije.

Riječ pozdrava nazočnima uputili su voditeljica inozemnog ureda Republike Hrvatske u Stuttgartu Zdenka Babić-Petričević te reutlingenski gradonačelnik Hahn – koji još nije shvatio da Hrvati imaju suverenu i međunarodno priznatu državu, te da nije ukusno nazivati ih Jugoslavenima. Prigodni kulturni program znalački je pripremila s. Mirjana. Nastupili su mladi s nekoliko glazbenih točaka, dječji zbor uz zvuke tamburaškog orkestra i baletna dječja skupina.

Voditelj misije svima je zahvalio izrazivši želju da te prostorije ne budu „otok za Hrvate“ nedostupan drugima, već mjesto uzajamnog, kulturnog i vjerskog obogaćivanja Hrvata i Nijemaca. Mons. Adamu darovao je Generalićevu sliku „Majka Božja Bistrička“ i sve pozvao na zalogaj i čašicu.

Nazočni su s velikim zanimanjem razgledali izložbu crteža prognane djece, pod naslovom „Oni su ubili moju kuću“ koju je pripremio Caritas iz Rijeke a koja je obišla više njemačkih gradova.

Blagoslovu novih prostorija prethodila je trodnevica koju je vodio don Anto Tonča Komadina. Govorio je o Bibliji i korizmama. Odaziv vjernika bio je znan.

Čulo se da su nove prostorije HKM Reutlingen najljepše u biskupiji i da su u pravi čas došle u prave ruke. **Stanka Vidačković**

Fra Stankov pir

Nekadašnji zamjenik sluga Božjeg fra Ante Antića proslavio je 40. obljetnicu redovanja i 65. rođenja.

Fra Stanko je rođen 19. siječnja 1927. u Brnazama (Sinj). Školovao se u Brnazama, Sinju i Zagrebu. Među franjevce je ušao g. 1945. Svećenikom je postao 19. ožujka 1952. Najprije je služio kao zamjenik, podmagister, uz o. Antu Antića u Zagrebu, zatim na župama Ogorje i Miljevci. Nakon trogodišnjeg gvardijanstva u Šibeniku bio je imenovan gvardijanom u Kninu. Zatim već 21 godinu djeluje u HKM Offenbach, 16 godina kao voditelj i sve do sada kao duhovni pomoćnik. Jubilarno slavlje 21. ožujka ove godine u dvorani njemačke župe sv. Kristofora u

Frankfurtu prerasio je u pravi pir, jer je mnoštvo redovničke braće i sestara te fra

Stanku odanih vjernika pohrlilo izraziti mu svoje štovanje i zahvalnost.

MANNHEIM

Veliki sat hrvatske kulture

● Natjecanje u poznavanju jezika i povijesti

Sudionici kviza: s voditeljima. Vuleta drugi s lijeva, Angelika četvrta s lijeva, Tomislav u sredini, Dominković prvi s desna.

Na poticaj mr. prof. Petra Vulete, uz potporu Hrvatske katoličke misije i sponzorstvo hrvatskih domoljuba u Mannheimu je 21.3.1992. održan Kviz znanja hrvatskog jezika i kulture, upravo „veliki sat“ hrvatske kulture. Za ostvarenje toga nauma posebno su se zauzeli svećenik Vinko Radić, predsjednik HKZ Josip Dominković, ing. Branko Vedrini i prof. Petar Vuleta. Uspješni poslovni ljudi Ivan Radošević i Maksimilijan Indihar omogućili su pobjednicima kviza vrijedne nagrade: put u Chicago i PC kompjuter.

Dvorana sv. Bernarda u Neckarstadtu bila je prepuna, a nazočni doista oduševljeni natjecanjem punim obrata i neizvjesnosti te svečanim činom uručivanja nagrada. Pokazalo se da hrvatska škola – za razliku od one „jugoslavenske“ – naše mlade doista odgaja i obrazuje u poznavanju i poštivanju narodne i crkvene baštine.

Prvu nagradu za poznavanje hrvatskoga jezika – PC kompjuter – osvojila je Ange-

lika Lagator. Put u Chicago iz poznavanja hrvatske povijesti dobio je **Tomislav Pemper**. Samo mu je četrnaest godina, a blistao je znanjem i razumijevanjem.

Glavni pokretači i djelatnici toga događaja rekli su:

Josip Dominković, predsjednik HKZ:

„Kviz je, po mome mišljenju, u potpunosti uspio. Pokazano je znanje na zavidnoj razini. Pobjednici su nagrade doista zaslužili. Zasluga je bez sumnje prof. Vulete. Ovo je prvi takav kviz iz poznavanja hrvatskog jezika i povijesti priređen u Njemačkoj. Nastojat ćemo ga proširiti na razinu cijele Njemačke.“

Ing. Branko Vedrini:

„Duboko ne se dojmilo znanje naše djece, posebice Tomislava Pempera. Ne zaostaju za vršnjacima iz domovine. Vrijedilo bi idući put u natjecanje uključiti i mlade iz domovinske Hrvatske.“

Mr. prof. Petar Vuleta:

„Znao sam da ćemo uspjeti, to više što sam imao potporu čelnih ljudi hrvatske

kulture u Mannheimu, prije svega Vinka Radića, Josipa Dominkovića i Branka Vedrini.“

Vrijedi spomenuti i to da je Tomislav Pemper dobio i posebni dar, sliku poznate naše pjesnikinje koja je i slikarica: „Kamen, oblaci, vjetar.“

Franjo Pajur

Tomislavov „povijesni“ put u Chicago

Tomislav Pemper, četrnaestogodišnjak, rođen je u Njemačkoj, zaslugom roditelja i Hrvatske katoličke misije odgojen je u hrvatskom i katoličkom duhu. Nedavno su mu u domovinskom ratu poginuli ujak i djed. Nakon što je pobijedio u natjecanju na kvizu iz hrvatske povijesti i zavrjeđio nagradno putovanje u Chicago, poveći smo s njim kratki razgovor.

● Što tebi osobno znači hrvatska povijest?

– Učeći svoju povijest, saznajemo tko smo i odakle smo.

● Što te je potaklo da se zanimaš za hrvatsku povijest?

– Prije svega roditelji koji su me tako odgajali, zatim Crkva.

● Crkva te, dakle, učila i ljubavi prema narodu?

– Da, vjeronauk kod vlač. Radića bio je poduka vjere, ali također odgoj u rodoljublju i domoljublju.

● Koliko su najnoviji velikosrpski pokušaji zatiranja svega što je hrvatsko učvrstili tvoje zanimanje za hrvatsku prošlost?

– Rat je pobudio još jaču volju za znanjem hrvatske povijesti, jer poznavajući povijest jasnije mi je zašto se sve to događa.

● Pogibija ujaka i djeda?

– Duboko me je to potreslo, ali primjećujem da djeca to lakše prebole nego odrasli.

● Hrvatska škola?

– U hrvatskoj školi imam priliku učiti sve što me zanima u vezi s našim hrvatskim narodom, a za to puno dugujem svom profesoru Vuleti.

● Tvoja poruka vršnjacima sunarodnjacima u Njemačkoj?

– Učimo hrvatsku povijest da bismo je tako oteli zaboravu.

Na kraju poželjesmo da se Tomislav jednom uvrsti među istaknute hrvatske povjesnike.

Franjo Pajur

STUTT GART

„Biblija – vječna mladost svijeta“

U HKM Stuttgart održan je biblijski tjedan od 18. do 25. ožujka ove godine. Predvodio ga je **dr. fra Marijan Vugdelija**, prof. Sv. Pisma na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj. Svrha je tjedna bila svratiti pozornost vjernika na važnost Božje riječi u životu kršćanske zajednice. Na predavanjima je svakodnevno dola-

zilo više stotina vjernika. Održavana su po tri dnevno – prije i poslije podne. Za mlade su održana predavanja: „Biblija i ljudska sreća“ i „Ljudska spolnost u svjetlu Biblije“. Za vjeroučeničke roditelje: „Vjernička obitelj u svjetlu Biblije“. Za mlade 7. i 8. razreda osnovnih škola: „Rasti u mudrosti i milosti“. S hrvatskim prosvjetnim radnicima predavač je obradio temu „Biblija vječna mladost svijeta“. Također se susreo s desetak skupina vjeroučenika nižih razreda. ■

SOCIJALNI SAVJETNIK

Piše: **Ivan Šarić**
dipl. soc. radnik

Što poslije 27. svibnja?

Vrlo je vjerojatno produljenje dozvole boravka i radne dozvole za još tri mjeseca.

Ni oni koji su u domovini ostali bez igdje ičega, ako su iz Republike Hrvatske, neće u Njemačkoj dobiti politički azil.

Na području Savezne Republike Njemačke ima mnogo tisuća izbjeglica koje je rat protiv Hrvatske protjerao iz domovine. Neki su se već vratili, ali točan broj onih koji su još u Njemačkoj ne možemo ustanoviti. Pravni položaj naših izbjeglica u Njemačkoj donekle je različit prema tome u kojoj se njemačkoj pokrajini nalaze, ali u glavnim crtama svodi se na isto. Na području Heilbronna gdje djeluje naš Caritasov ured – zacijelo i u cijeloj pokrajini Baden Württemberg – svaka policijski prijavljena osoba dobila je dozvolu boravka – „Duldung“ – do 27. svibnja 1992. Koliko nam je poznato, i u drugim su pokrajinama hrvatske izbjeglice dobile približno takve „Duldunge“. Na našem je području svaka osoba s takvom dozvolom boravka dobila od Zavoda za zapošljavanje radnu dozvolu. Izbjeglice iz Hrvatske dobile su radnu dozvolu i bez dokaza da već imaju zajamčeno radno mjesto, dok ostali trebaju imati dokaz o tome.

Razumije se da pred svima lebdi pitanje „što poslije 27. svibnja?“ Nadležni službenik Zavoda za pošljavanje u Heilbronn izvijestio nas je da će svi koji imaju radno mjesto i poslije toga datuma moći produžiti svoj boravak na još tri mjeseca, i to kao sezonski radnici. Postupak da se to postigne sličan je onom prethodnom.

Tvrtka odnosno poduzeće kod kojega je izbjeglica zaposlen treba ispuniti propisani obrazac „Garancija zapošljavanja i ugovor o radu“ i to predati nadležnom Zavodu za zapošljavanje. Na temelju toga zaposleni će dobiti spomenuto produljenje boravka, odnosno odgovarajuće ulazne vize.

Ukoliko će ulazne vize izdavati njemački konzulati u Austriji – a ta je praksa uvedena otkako traje rat u Hrvatskoj, – Zavod za zapošljavanje će ovjeriti primjerak „garancije“ dati dotičnom radniku, koji će s tim sam ići na jedan od

njemačkih konzulata u Austriji. Ondje će dobiti ulaznu vizu te će po povratku u Njemačku kod nadležnog Zavoda za zapošljavanje zatražiti radnu dozvolu.

Ukoliko pak bude odlučeno da takve ulazne vize za osobe s područja Republike Hrvatske i Republike Bosne i Hercegovine izdaje njemačka ambasada u Zagrebu, Zavod za zapošljavanje će garancije poslati na Zentrale Vermittlungsstelle u Frankfurt. Ta će centrala spomenute garancije slati njemačkoj ambasadi u Zagreb, koja će pozivati dotične osobe da dođu po vizu. Pozivi će im biti slani na njihove adrese u domovini ili u Njemačkoj već prema tome koju adresu u „Garanciji“ navedu. Po dobivanju ulazne vize i te osobe trebaju kod nadležnog Zavoda za zapošljavanje zatražiti radnu dozvolu.

Prije napuštanja Njemačke dotične osobe se trebaju odjaviti na nadležnom prijavnom uredu.

Upozorenja o političkom azilu

Budući da je Republika Hrvatska demokratska država u kojoj se ne vrši nikakva diskriminacija niti se ikoga progoni zbog političkih nazora, podrijetla, religije, svjetonazora – ukoliko: nitko nije progonjen ako osobno nije počinio zločin – nikoja osoba s područja RH sigurno u Njemačkoj neće dobiti politički azil. Potrebno je naše ljude na to upozoravati, da ne bi živjeli u iluzijama. To vrijedi i za one koji su u domovini ostali bez igdje ičega.

Činjenica da netko nema kuće ni kućišta ne opravdava dobivanje političkog azila.

Koliko je meni poznato – a moje iskustvo na tom području nije baš malo – ovdje su s područja bivše Jugoslavije politički azil dobile samo rijetke osobe albanske nacionalnosti s Kosova, njih troje do petoro.

Budući da ima naših ljudi koji su zatražili azil, bilo bi dobro dok je vremena upućivati ih da povuku zahtjev za azil i da zatraže „Duldung“. Razumije se da u tom slučaju sami moraju naći stan, jer povlačenjem zahtjeva za azil gube sadašnji status zajedno s pravom stanovanja u domu za izbjeglice (Asylantenwohnheim). Držim da je posebno važno na to upozoravati ljude iz najugroženijih hrvatskih područja (Dalj, Erdut, Ilok, Kijevo i druga takva mjesta) koji još uvijek vjeruju da će dobiti azil samo zato što su prognani i što se nemaju kamo vratiti.

Prema izjavi Ureda za prognanike i izbjeglice Vlada Republike Hrvatske, tko god se od izbjeglica vrati u domovinu i javi njima, odnosno Regionalnom uredu u Zagrebu, Petrinjska 73, tel. 041/434959 i 431 746, bit će smješten.

Kad je riječ o izbjeglicama s područja Republike Bosne i Hercegovine, smatra se sigurnim da će njihovi „Duldunzi“, ukoliko se stanje na području te države pogorša, nakon 27. svibnja biti produženi. Isto vrijedi i za izbjeglice s Kosova.

Napominjem da to vrijedi za područje grada i kotara Heilbronn, dok ima ureda za strance koji ljudima s područja Republike BiH dosad nisu davali „Duldung“.

Nova lica u misijama

HKM Augsburg ima od početka siječnja novu pastoralnu suradnicu. **S. Izabela Galić** članica je družbe školskih sestara franjevkki mostarske provincije. Rođena je 4. travnja godine 1960. u Čepinu (Osijek), a dosad je djelovala kao njegovateljica u staračkom domu u Heilbronn. U Augsburgu će s. Izabela izravno djelovati u hrvatskom dušobrižništvu sa sestrama iste provincije Martom Barišić i Lucijanom Kraljević te hercegovačkim franjevkima Stankom Banožićem i Mirkom Bagaćem.

Dom Ante Antića u Nidenau 27 u Frankfurtu obogaćen je od 1. travnja 1992. novom tajnicom dušobrižničkog ureda. **S. Rita Maržić**, franjevačka škols-

s. Rita

s. Izabela

ka sestra splitske provincije, rođena je u Pagu 19. 4. 1969. Osim uredskih poslova s. Rita će sa susestrama Rozarijom Župić, Pavlimirom Šimunović, Natalijom Vučković in Ankom Cvitković te dušobrižnicima franjevkima splitske provincije Leonom Delašom, Draškom Teklićem i Željkom Ćurkovićem sudjelovati u pastoralnim djelatnostima.

Piše Ivo Hladek

Slavonski vražić

Noseći sitnog Roberta u naručju, vesela Jelica izade nakon krštenja iz naše kapelice, za njom ponosni tata Franz, pa cijela žumorna njemačka i hrvatska svojta. Na kraju strina Polka. Fra Jure me povuče na balkon:

„Da nisan vako matoro kljuse, zavriska bi od milja!“

Bocnem ga:

„Prije ste Jelicu zvali slavonski vražić. Dobro se sjećam Vaših – il Polkinih? – riječi: 'Ka šta iz odila leti moljac, tako iz žene zloća!'“

Odmahne rukom kao da tjera muhu s nosa: „Errare humanum est – svak pogriši! Nemoj mi pridbacivat grije sve do penzije!“

S balkona gledamo dolje u misijsko dvorište. Nakon pobjede nad zimom i mrazom, proljeće se hitro budi po vrtu i avliji. Ispod zelenih lipa skakuću njemačka, hrvatska i talijanska djeca iz našeg vrtića, kao jarčići po seoskoj ledini. Oko bijelih visibaba, jaglaca i ljubičica zuje pčele i bumbari. „Lipog li prolića!“ Fra Jure krepko udahne mirisni zrak, pozdravi dolje sestre i djecu pa filozofira: „Uskrsnuće i naša Rvacka iz zimskog mrtvila i četničkih smicalica, baš ka naš Gospod Isus iz groba!“

Kad je prošlog ljeta iz Vukovara stigla stara Julka s vragoljastom Jelkom, pa bile s drugima smještene u podrumu blize župe Bad Soden, reče iza našeg prvog posjeta fra Jure malo zlobno:

„An vidi one šokačke vištice! Znaš šta mi veli Julka, ota bena od matere? 'Nek se Jelica uda pa nek tu ostane!' Ih, žene i buve teško je čuvat!“

„Jel' to poraslo na Vašem dubrištu, il Vam to šapnula revna strina Polka?“, pitam, „s

njom ste više čakulali nego s drugim bjeguncima!“

Tipična crkvena usidjelica, strina Polka sve vidi i sve čuje, a posebno u svakoj mladoj djevojci odmah vidi vražji papak, pa to onda okolo marljivo raznosi.

Na povratku u Frankfurt, pripovijeda mi fra Jure: „Siti se ovi moji riči: S tom tvojom Jelkom ćemo imat još vraži problema, baš kako piše mudri Sirah u Starom Zavitu: 'Kći je ocu i materi vična móra, briga za nju ne da im spavat'“

Dijelom mu moram dati pravo. Dosta naših mladih – ekonomski i moralno pod „drugovima“ pogurani u čorsokak bez perspektive – kušaju riješiti beznadnu situaciju hinjenim il doslovno kupljenim brakom s Nijemcima. U poredbi s mnoštvom šutljivih, poštenih pečalbara, broj takvih mešetara malen je i nezatan.

„Svaki lonac nađe poklopac!“, veli fra Jure te kod svake prilike kori Julku i društvenu joj kćerku, al meni se uvijek čini, kao da iza njega čujem Polkin glas. Doduše, kako piše Ivo Andrić, fratri imaju urođenu odvratnost prema bogomoljcima i svima, koji se vješaju za Božje skute i ližu ploče pred oltarom, ali strina Polka je posebna numera.

Nakon prvih nekoliko tjedana, neki od izbjeglica našli smještaj i posao u okolici Frankfurta. Tako ostanu u Bad Sodenu samo neke žene, Julka i Jelica s dobrom strinom Polkom. Uz pomoć svojih župljana i fra Blaška – on dolazi nedjeljom popodne amo držati misu za naše ljude – polako ih župnik Schäfer uključio u zajednicu. Od svih njemačkih skrbnika isticao se mladi Franz, uzeo se vrtiti oko „lipe Jelice“, odlazio s njom u kino i diskiće, što strini Polki nije ostalo skriveno, pa to dočuo i fra Jure.

„Kod ote prefrigane šokice doživjećemo još vraži konac! Igra se s njim ka mačka s mišem! Al' žene, vitar i srića vavik su promisljivi!“, a ja dodam: „Amen, rekla bi Polka!“

Po Polkinim opažanjima, fra Jure je svaku Jelkinu riječ i svaki korak stavljao na zlatnu vagu.

„Jesi l' vidija“, govori mi stalno, „s kakim ženskim trikovima kuša ufatit bidnog Švabu na lipak?“ Učim s njime nje-mački!, veli stalno.“

Kad mu priznam, da ništa od kakve zlonamjere u Jelice nisam primjetio, on se još više otvrdoglati pa već govori o 'ženskom davlu', što me natjera u smijeh.

„Neće tu gurat svoj papak kaki specijalni slavonski vražić?“

Fra Jure plane:

„Smij se ti samo! Baš si ka oni moderni bogoslovci, koji pišu, da nema vraga! Siguro, nema onakog kako ga slikari crtaju: Misto nogu papci, oko njega sumpor i crveni oganj! Đava je nevidljiv, zna se potajno ugnizdit u dušu i cilu narav!“

Jednog dana Franz iza Blaškove mise zamoli Julku pred svojim župnikom Schäferom za Jelcinu ruku. Čim to od Polke sazna, fra Jure mi namigne:

„Jasno ka bili dan! Ništa drugo neg lice-mirstvo onog vražića iz Slavonije, one vištice i vračarice!“

Sad se naljutim:

„Fra Jure, Vi i Polka svakom vraćate šilo za ognjilo! Vi ste ljubomorni na fra Blaška, koji će mladima držati zaručničku pripremu, a Polka ne može trpiti ništa mlađeg i ljepšeg od sebe!“

Kod naše slijedeće posjete u Bad Sodenu, pokuša Fra Jure još jednom Julku i Jelicu odgovoriti od „mišovite, nepoštene udaje“ Julka se snebiva:

„Pa da, ja onako naivna i sama se čudom čudim, al' eto: Čovjek snuje, a Bog određuje.“

Kad su se Franz i Jelica vratili iz Hrvatske – otišli po vjenčane papire – sve je dobro pošlo. Kad strina Polka jedne nedjelje došla intrigirati pred katedralom iza mise, a fra Blaško fra Juri povjerio, nakon vjenčane priprave, da je Jelica „nako baš poštena, lipa duša“, fra Jure ode ponizno u kapelicu, izmoli za pokoru tri krunice pa side k meni u ured. „Kadite li još uvijek, uz Polikinu asistenciju, tamjan iza slavonskih vražića?“, pitam zlobno.

On će mirno:

„Bože dragi, ajd' neka ih! I grbavo drvo daje ispravnu vatru!“

Danas, iza krštenja malog Roberta, grijemo se mi stari na proljetnom suncu, mašemo djeci dolje u dječji vrtić, pa udišemo miris blagog zraka.

„Nek se sad u mišovitom braku njih troje priporode u Božjem proliću i nek uskrsnu ka Isus na novi život. Bog je izmirija dubinu bezdana i srca ljudskog, kako veli Sirah, al ništa nepotpunog nije stvorija!“, uzdiše fra Jure.

Nasmijem se: „Al' je stvorio po kojeg fra-tra sumnjalicu i mnoštvo zavidnih Polki!“

On se zamisli:

„Al' znaš, šjor Ive, nako stoposto nisan baš uviren, da ona divojka ipak ni' slavonski vražić!“

Zatvorimo balkon pa sidemo.

„Je l' to vaše, fra Jure – al vam to šapnula strina Polka?“

RADOSNI I TUŽNI DOGAĐAJI U OBITELJIMA

Rođenje i krštenje radosni su događaji za obitelj, za domovinu i za Crkvu. Objavljujemo imena novorođene i krštene djece hrvatskih obitelji u Njemačkoj. Tko god želi takvom viješću preko „Žive zajednice“ obradovati rodbinu prijatelje i znance širom svijeta može nam poslati podatke bilo preko svećenika krstitelja, bilo izravno.

Molimo svećenike da roditelje novokrštenih upozore na tu mogućnost te da

nas odmah izvijeste. Osnovnu kratku vijest o događaju objavljujemo besplatno. Tko želi proširenu obavijest s fotografijom treba također preko misije ili izravno dostaviti fotografiju, tekst i prilog za tiskarske troškove 50,- DM.

Pod istim uvjetima objavljujemo i podatke o vjenčanjima i sprovodima. Tko želi objaviti vijest o zlatnom ili srebrnom priru za vijest bez slike uplaćuje 20,- DM a sa fotografijom 50,- DM.

Kršteni

Alen Andrašek, sin Ivica i Ružice rod. Husajina, rođen 23.12.1991., kršten 29.2.1992. – HKM Stuttgart.

Danijela Budić, kći Ante i Davorke rod. Bilanić, rođena 26.3.1976. u Vinkovcima, krštena 24.2.1992. – HKM Stuttgart.

Hrvoje Budić, sin Ante i Davorke rod. Bilanić, rođena 2.11.1977. u Vinkovcima, kršten 22.2.1992. – HKM Stuttgart.

Zoran Crnjac, sin Vlade i Dragice rod. Žuža, rođen 10.4.1965. u Zadru, kršten 29.1.1992. – HKM Stuttgart.

Josip Dilber, sin Mirka i Corneliie rod. Newill, rođen 27.3.1991., kršten 8.2.1992. – HKM Hamburg.

Katarina Domić, kći Toma i Dragice rod. Grgić, rođena 9.11.1991., krštena 8.2.1992. – HKM Hamburg.

Peter Dragičević, sin Ivana i Birgit rod. Delfs, rođen 16.10.1991., kršten 22.2.1992. – HKM Hamburg.

Kristijan Dugandžić, sin Stanka i Ruže rod. Zubac, rođen 1.10.1991., kršten 4.1.1992. – HKM Stuttgart.

Jelena Furjenić, kći Mirka i Kate rod. Ilić, rođena 21.9.1991., krštena 14.3.1992. – HKM Stuttgart.

Dennis Galić, sin Tome i Kristine rod. Čeko, rođen 22.1.1992., kršten 22.2.1992. – HKM Hamburg.

Anna Glavaš, kći Ilije i Marice rod. Kljajić, rođena 30.1.1992., krštena 15.3.1992. – HKM Bielefeld.

Josip Gudelj, sin Dominka i Milice rod. Mrkonjić, rođen 10.10.1991., kršten 26.1.1992. – HKM Stuttgart.

Martina Ivančić, kći Darka i Carmen rod. Kožnjak, rođena 15.10.1991., krštena 9.2.1992. – HKM Stuttgart.

Martin Ivković, sin Draška i Ive rod. Škaro, rođen 14.1.1992., kršten 7.3.1992. – HKM Hamburg.

Ivan Jakin, sin Dražena i Dušanke rod. Karović, rođen 31.12.1991., kršten 29.2.1992. – HKM Stuttgart.

Marija Martina Jerković, kći Ivana i Blagice rod. Puljiz, rođen 11.11.1991., kršten 26.1.1992. – HKM Stuttgart.

Danijel Kirinić, sin Branka i Anite rod. Ljubić, rođen 30.11.1991., kršten 18.1.1992. – HKM Stuttgart.

Mihaela Križić, kći Slavka i Bernarde rod. Lučić, rođena 5.12.1991., krštena 5.1.1992. – HKM Stuttgart.

Stephanie Kurpez, kći Stjepana i Jolanke rod. Gergi, rođena 10.2.1992., krštena 8.3.1992. – HKM Bielefeld.

Kristijan Lujčić, sin Josipa i Marije rod. Mandić, rođen 24.2.1992., kršten 28.3.1992. – HKM Hanau.

Slavko Maršić, sin Stipe i Borke, rođen 8.10.1991., kršten 7.3.1992. – HKM Hanau.

Nikolina Marković, kći Nikole i Zore rod. Cvitanović, rođena 26.11.1991., krštena 6.1.1992. – HKM Stuttgart.

Ivan Matanović, sin Ante i Snježane rod. Marić, rođen 30.12.1991., kršten 22.2.1992. – HKM Hamburg.

Danijela Ana Matušin, kći Zlatka i Verice rod. Nemet, prognanice iz Belišća, rođena 4.1.1992., krštena 23.3.1992. – HKM Hanau.

Domagoj Mutnjaković, sin Zvonimira i Ljerke rod. Resković, rođen 5.11.1991., kršten 8.2.1992. – HKM Hamburg.

Danijel Nikolić, sin Tome i Ane rod. Rako, rođen 3.12.1991., kršten 1.2.1992. – HKM Stuttgart.

Juro Pejić, sin Joze i Stanojke rod. Galijan, rođen 25.9.1991., kršten 14.3.1992. – HKM Stuttgart.

Kristijan Pepić, sin Pere i Mire rod. Knježević, rođen 22.10.1991., kršten 22.2.1992. – HKM Stuttgart.

Marijana Perutina, kći Dragana i Vanje rod. Šunjić, rođena 24.11.1991., krštena 5.2.1992. – HKM Stuttgart.

Maria Petrović, kći Zdenka i Zorice rod. Leovac, rođena 28.12.1991., krštena 15.3.1992. – HKM Stuttgart.

Antonijo Piličić, sin Zlatka i Vesne rod. Štrlek, rođ. 24.12.1991., kršten 21.2.1992. – HKM Stuttgart.

Sara Plavotić, kći Stjepana i Mirjane rod. Salma, rođena 29.10.1991., krštena 17.2.1992. – HKM Stuttgart.

Anica Primorac, kći Mladena i Monike rod. Smoljko, rođena 8.11.1991., krštena 25.1.1992. – HKM Stuttgart.

Anja-Catherine Pušeljić, kći Zorana i Ivanke rod. Bagarić, rođena 24.12.1991., krštena 7.3.1992. – HKM Hamburg.

Danijel Roso, sin Milenka i Davorke rod. Vučko, rođen 2.1.1992., kršten 10.2.1992. – HKM Stuttgart.

Marijan Skoko, sin Miljenka i Ande rod. Prljević, rođen 14.12.1991., kršten 22.2.1992. – HKM Stuttgart.

Ana Marija Suknaić, kći Ivana i Ružice rod. Rukavina, rođena 12.1.1992., krštena 1.3.1992. – HKM Stuttgart.

Josip Šimić, sin Željka i Jadranke-Katice rod. Hadžić, rođen 28.1.1992., kršten 14.3.1992. – HKM Stuttgart.

Hrvoje Šimović, sin Džona i Marine rod. Perić, rođen 10.12.1991., kršten 18.1.1992. – HKM Stuttgart.

Kristina Šljivić, kći Stjepana i Ande rod. Čorić, rođena 28.12.1991., krštena 1.3.1992. – HKM Duisburg.

Dieter Dario Taubeneck, sin Dietera Helmuta Otta i Zdravke rod. Galić, rođen

Antonella Čemeraš

kći Zlatana i Snježane rod. Rodin, rođena 17. prosinca 1991. u Offenbachu na Majni, krštena je 29. veljače 1992. u župnoj crkvi Sv. Christofora u Preungesheimu u Frankfurtu na Majni. Krstitelj je bio fra Stanko Mandac, a kumovale su Renate Pau i Gordana Čemeraš.

16.1.1982., kršten 25.1.1992. – HKM Stuttgart.

Marko Taubeneck, sin Otta i Zdravke rod. Galić rođen 29.8.1991., kršten 25.1.1992. – HKM Stuttgart.

Marijan Tončić, sin Zdravka i Marijanke rod. Brinjak, rođen 27.9.1991., kršten 1.2.1992. – HKM Stuttgart.

Frau Mirela **Romić**, geb. Pugelnik, aus Novska hat am 11.1.1992 Tochter **Tena Nicoll** geboren. Tena Nicoll wurde am 2.2.92 in der Kath. Kirche in Spangenberg von Pfarrer Kiel getauft.

Die Familie Romić befand sich vom Juli 1991 bis zum Februar 1992 als Gast in unserem Haus. **Karl und Ljubica Döring**

Pobijedena neplodnost

Ante Vukelić i Mira rođena Gjajić su nakon petnaest godina željnog očekivanja napokon dobili svoje prvo dijete – sina **Valentina**. Miri je 36 a Anti su 52 godine. Nakon što je zatražila pomoć od mnogih liječnika, nakon što je hodočastila u Lurd i Fatimu, Mira se je početkom godine 1988. obratila za pomoć hrvatskom liječniku u Frankfurtu dr. Zlatku Hrgoviću koji postiže uspjehe liječenjem neplodnosti kod žena koje su već izgubile svaku nadu. Liječnik je u veljači te godine izvršio operaciju da otkloni začepljenje koje je priječilo začecje, zatim je nastavio hormonskim liječenjem. Sin je rođen 16. siječnja 1992., a krstio ga je u Montabauru 1. ožujka tamošnji hrvatski dušobrižnik franjevac konventualac o. **Pero Šestak**. Kumovali su **dr. Zlatko Hrgović** i njegova supruga **Dubravka** (na slici s krstiteljem, djetetom i majkom).

U spomen profesoru Mati Leščanu

18. ožujka 1992. navršila se prva obljetnica smrti dugogodišnjeg orguljaša Hrvatske katoličke misije u Frankfurt-u. Na samu godišnjicu smo ga se sjetili u misnom slavlju, posebno njegove duboke vjere, izvođeci samo njegove kompozicije. Ostavio je široku paletu literarnih i glazbenih djela na slavu Božju i

ponos Hrvata. No nama, članovima crkvenog zbora, duboko su se u sjećanje urezale probe pjevanja, različiti nastupi i sav rad pokojnog profesora.

Skromna i tiha snaga koja je strujala iz cijelog profesora bića nenametljivo je, ali sigurno prenosila na nas mlade svu ljepotu glazbene umjetnosti. Često, s radošću i sjetom u mislima obnavljamo te nezaboravne trenutke, tek danas svjesni što smo imali i koliko smo njegovim preranim odlaskom izgubili. Nadamo se da ga je Gospodin prihvatio u svoje kraljevstvo gdje sklada vječni hvalospjev.

Vesna Školnik

Vjenčani

Stipe Maršić i Borka Mihajlović vjenčani 7. ožujka 1992. – HKM Hanau.

Željko Anić i Jela Čačić vjenčani u Rheinbrohlu – HKM Koblenz.

Franjo Jakovljević i Sabina Moraus-Golob, vjenčani 28.3.1992. – HKM Singen.

Ivica Lovrić i Đurđica Matanić, vjenčani 5.1.1992. – HKM Stuttgart.

Dragan Brnada i Tanja Stipić vjenčani 25.1.1992. – HKM Stuttgart

Mladen Pavlović i Dijana Suzana Petrović vjenčani 1.2.1992. – HKM Stuttgart.

Hermann Darmen i Mira Gaguluć vjenčani 31.1.1992. – HKM Stuttgart.

Josip Jurić i Marija Vučko vjenčani 7.2.1992. – HKM Stuttgart.

Ivan Bulić i Daliborka vjenčani 29.2.1992. – HKM Stuttgart.

Dva brata – dvije svadbe

● Godišnjicu braka slaviti će svake prijestupne godine

Rođena braća **Mirko i Rade Pehar** vjenčali su se 29. veljače u Hanau u sklopu iste mise. Mirkova je mladenka **Dijana** rod. **Mikulić**, a Radina **Draga** rod. **Ramljak**. Njihova je vjenčanja blagoslovio hrvatski dušobrižnik u Hanau franjevac konventualac o. **Marijan Kovač**. Osim zajedničkog slavlja u crkvi zajednička je bila i svadbena gozba – kad je pak o slavljenjima godišnice riječ, čestitke će moći primati samo svake prijestupne godine.

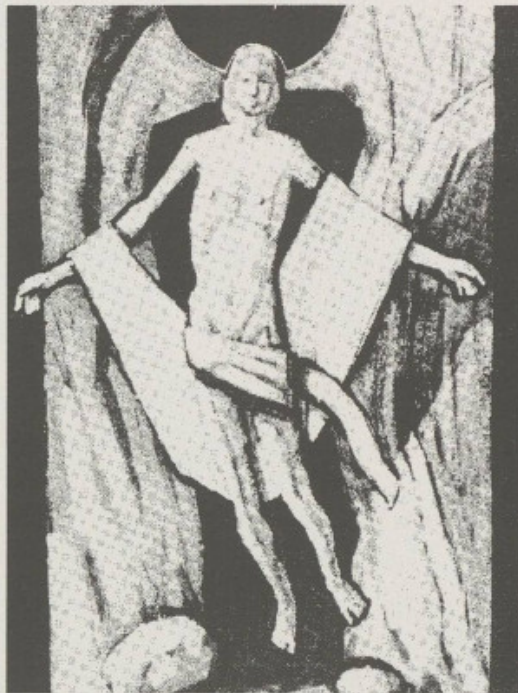
Umrli

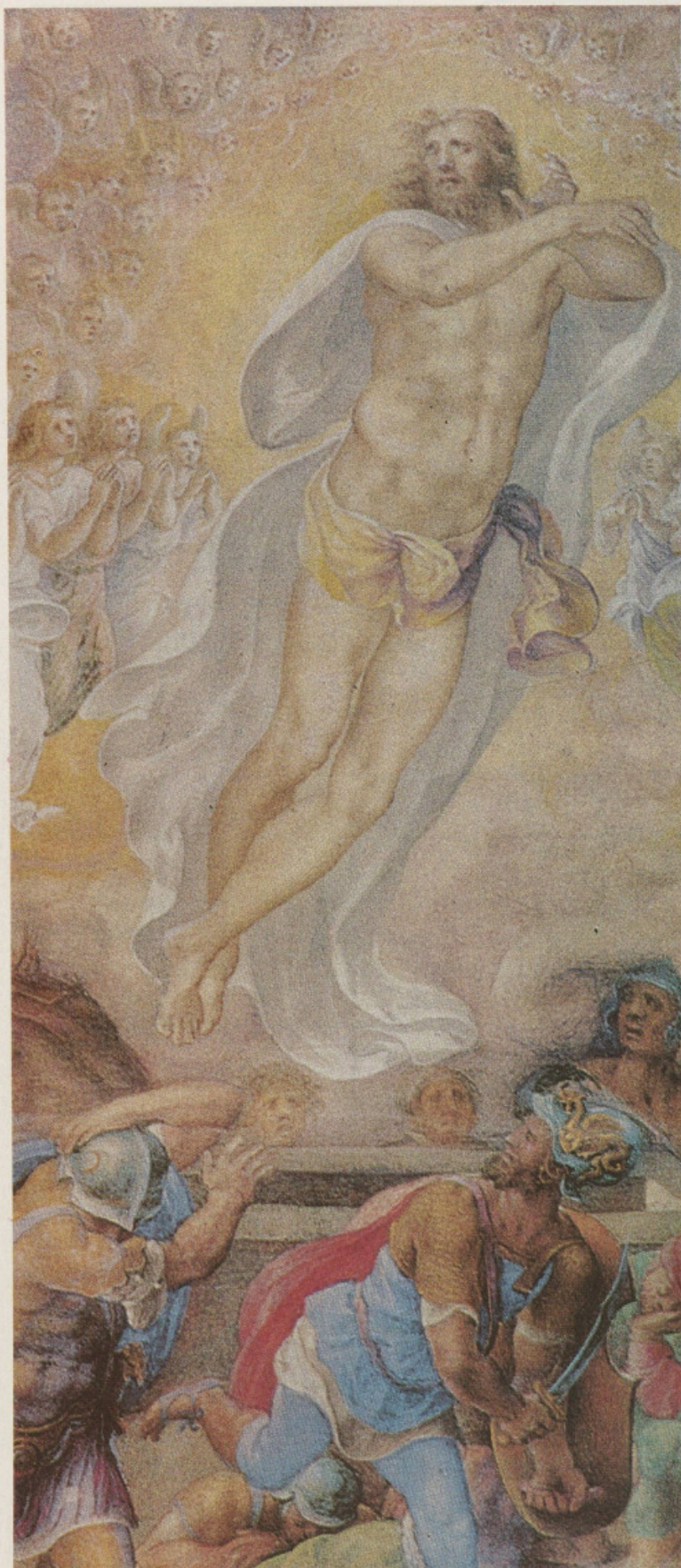
Pero Kuliš, sin Tome i Anice rod. Mihaljević, rođen 30.1.1947., preminuo 8.2.1992. Ispraćen na pogreb u domovinu – Livno 14.2.1992.

Uskrsnu kako reče!

	šareno uskrsno jaje	radosni uskrsni pripjev	segment tijela kod kolutičavaca	strano ž. ime (glumica Collins)	J	pleteni radovi	krasno-slovljenje iskajati (se)	R
pamela (skraćeno)				membrane gram				
potajni borac protiv vlasti								
dio igre u tenisu				nekoj cedulje, birački listići				
oruđe				lopov, kradljivac pjesma budnica				
antička država u sj. Africi			M		D			
koji govori ljekavski								
vladati, gospodariti								
amper		Isus, Otkupitelj	to trojanski junak		susjedna slova roditelj, tata		dati nagradu	huilgan, frajer
	m. ime, Spirdon neprofesionalac					umjetnine antiknih vremena dm		zračenje, isijavanje, žarenje
zadah				I tako dalje Iridij				svećeničke ogrlice
prva došla do praznog Isusova groba						vrsta meteorita zatvor, haps		dizalo, uspijajača
žitelj Asirije						dodatak suplement		
tlisovina				dio kuće ispod zemlje	danski otok	vrsta kolača od lisnatog tijesta pečivo, kolačić upitna zamjenica		veznik varijanta
latinski "i"			politički savez kardinal, Franjo			hraniti mlijekom c s		
duhovna obnova					L			
čovječnost, humanost, stigao do praznog groba								očevi pustinja, isposnik
fosfor		Hrvatska revija ciljevi		sumpor kraj, svršetak (tur.)		pražitelj Balkana hrv. preporoditelj Stanko		slov. gimnastičar, Miroslav long play
mjesto Isusova ukazanja						televizija svjetlo na automobilu	čovjek koji pjeva auto-firma iz N. Mesta	bivši brazilski nogometaš
sprave za grijanje tijela					O			Austrija starogrčki pjesnik
konji (tur.)				mamac, zamama Italija	N			
kazati					rasporediti, sortirati			

Sretan Uskrs Frohe Ostern

Svetoj Žrtvi uskrsnici
dajte slavu, krštenici!
Janje ovce oslobodi,
Krist nas grešne preporodi.
Sa životom smrt se sasta
i čudesna borba nasta.
Voda živih pade tada
i živ živcat opet vlada.
Marijo, o reci što je?
Što ti oko vidjelo je?
„Grob ja vidjeh Krista Boga,
svijetlu slavu Uskrsloga,
Anđele i platno bijelo
u kom bješe sveto tijelo.
Ufanje mi uskrslo je,
Krist, moj Gospod i sve moje;
Pred vama će tamo gdje je
cvjetna strana Galileje.“
Znamo da si doistine
uskrsnuo, Božji Sine;
Pobjedniče, Kralju divan,
budi nama milostivan!
Amen, aleluja!

Posljednica u
misi na dan Vazma

Postvertriebsstück · D2384E · Gebühr bezahlt:

Scholt + Klug Druckerei GmbH · 6082 Mörfelden-Walldorf

◀ Julije Klović, slavni hrvatski sitnoslikar
(16. st.); Uskrsnuće, u lekcionaru Tow-
neley (detalj)